O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2003 йил 4 февраль, №29 (3141) Сешанба

Тарих ва тараққиёт

Миллий армия — мустақиллигимиз таянчи

Бу дунёда ҳар бир инсон эзгу орзу-умидлар билан яшайди. Дарахт эксам, уй қурсам, фарзандларимнинг бахту камолини кўрсам, дейди. Бундай олижаноб ниятларнинг рўёбга чиқиши учун эса, аввало, эл-юрт тинч, халқ озод, мамлакат фаровон бўлиши керак. Кўҳна дунёнинг азалий ҳақиқатларидан бири шундан иборат.

Ватанимиз ўз истиқлолини қўлга киритгач, биз ҳам ана шундай орзу-умидларга эришиш имкониятига эга бўлдик. Ўзлигини, ўз тарихини таниган, инсоний ҳақ-ҳуқуқи, ғурур ва ифтихорига эга, дунё ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаган озод халқ, эркин миллатга айландик.

Бу даврда миллий давлатчилигимизнинг барча белги ва аломатлари, замонавий ибора билан айтганда, атрибутлари шаклланди. Улар юртимиз мустақиллиги, халқимиз озодлигининг тимсоли, ғурур-ифтихоримиз рамзи сифатида биз учун ғоятда азиз ва муқаддас қадриятларга айланиб қолди. Давлатчилигимизнинг бундай олий белгилари қаторида мустақилликнинг мустаҳкам таянчи, юртимиздаги тинч ва осуда ҳаёт кафолати бўлган миллий армиямиз алоҳида ўрин тутади.

Шунинг учун ҳам тараққиётимизнинг ҳозирги босқичида Қуролли Кучларимизни замон талаблари асосида ислоҳ этиш, миллий армиямизни Ватанимиз ва халқимиз манфаатларини ишончли ҳимоя қила оладиган қудратли кучга айлантириш масаласига алоҳида эътибор берилмоқда. Президентимиз Ислом Каримов ўзининг нутқ, маъруза ва чиқишларида Қуролли Кучларимизни ислоҳ қилишнинг мазмун-моҳияти, миллий армиямизнинг ўзига хос таркибий тузилиши — модели, унинг стратегик ва тактик вазифалари ҳақида, бугунги мураккаб дунёдаги, минтақамиздаги вазиятдан келиб чиққан ҳолда, янгича қарашларни илгари сурмоқда.

Хусусан, давлатимиз раҳбари Олий Мажлис IX сессиясидаги маърузасида мамлакатимиз тараққиётининг еттита устувор йўналишини аниқ белгилаб берар экан, улардан энг муҳими **тенгсиз олий неъмат — мустақилликни асраб-авайлаш, ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш бўлса, иккинчиси — мамлакатимизда хавфсизлик ва барқарорликни, давлатимизнинг ҳудудий яхлитлигини, сарҳадларимиз дахлсизлигини, фуқароларимизнинг тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш** эканини алоҳида таъкидлагани бежиз эмас. Бунинг маъноси шуки, иккинчи устувор йўналиш Қуролли Кучларимизни замон талаблари асосида ислоҳ қилишни, шу орқали миллий хавфсизлик тизимини янада такомиллаштиришни талаб этади ва бу жараён биринчи устувор йўналиш — мустақилликни мустаҳкамлаш масаласи билан бевосита боғлиқдир.

Юртимизда ҳар қандай жанговор вазифани адо этишга қодир, ихчам ва ҳаракатчан замонавий армияни шакллантириш, ҳарбий хизматни том маънода шон-шараф ишига айлантириш, ана шу мақсадда Қуролли Кучларимизда маънавий-маърифий тарбия ишларини кучайтириш масалалари Юртбошимиз Ислом Каримовнинг куни кеча "Ўзбекистон" нашриётида босмадан чиққан "Миллий армиямиз — мустақиллигимизнинг, тинч ва осойишта ҳаётимизнинг мустаҳкам кафолатидир" номли янги рисоласида янада кенг таҳлил этилган. Айниқса, китобда истиқлол арафаси ва ундан кейинги ўта оғир ва мураккаб даврларда миллий армиямизни шакллантириш йўлида амалга оширилган улкан ўзгаришлар, бу борадаги курашлар тарихи ана шу ишларга бош-қош бўлган, уларни ўз қалби ва юрагидан ўтказиб ҳаётга жорий этган инсон — Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий бош қўмондони тилидан ҳали кўпчиликка маълум бўлмаган ҳаётий лавҳалар, далил ва шарҳлар асосида бениҳоя қизиқарли ва ҳаяжонли тарзда баён қилинган.

(Давоми 2-бетда).

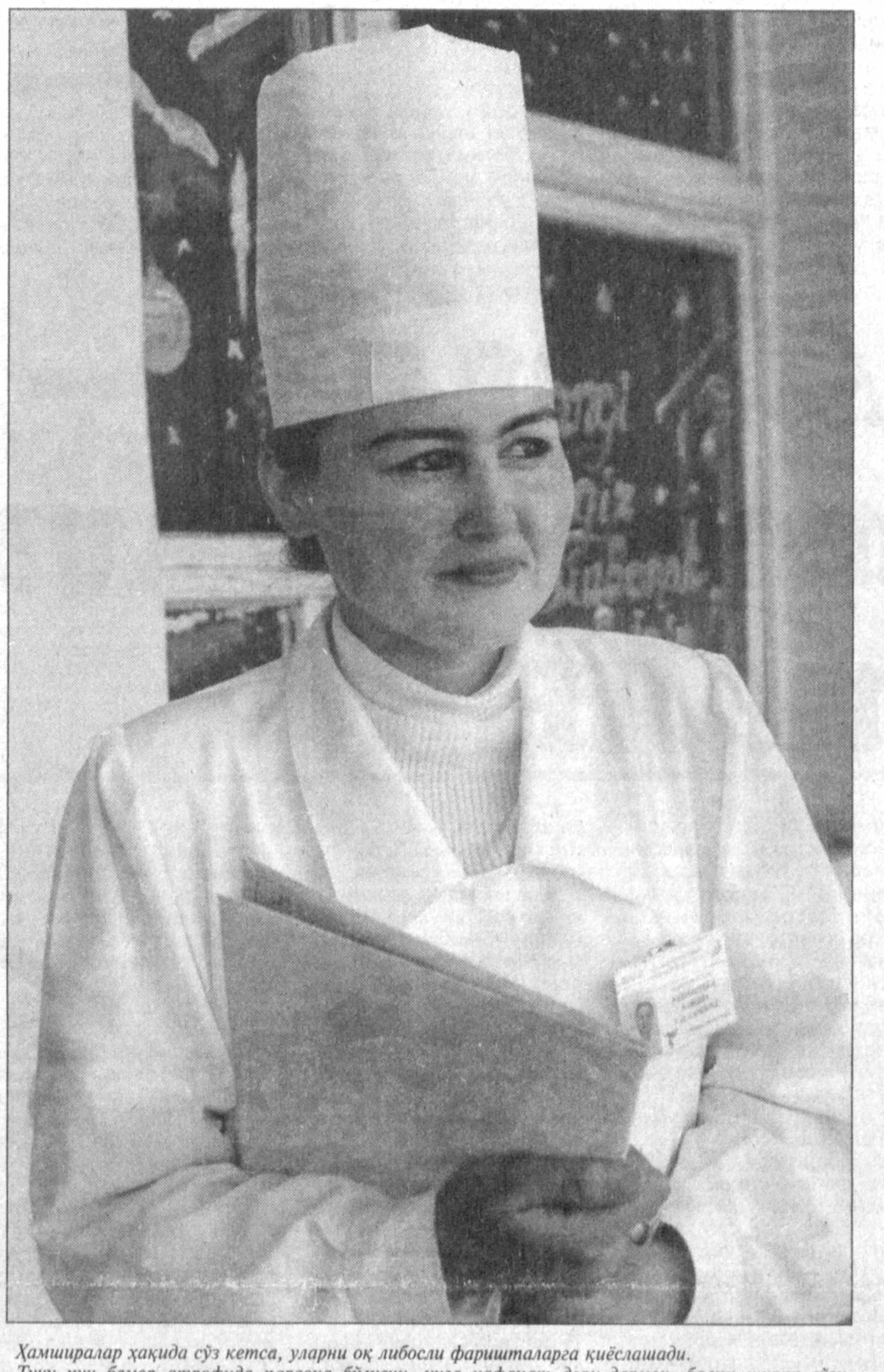

Ҳамширалар ҳақида сўз кетса, уларни оқ либосли фаришталарга қиёслашади.

Туну кун бемор атрофида парвона бўлувчи, унга нафақат дори-дармон, балки ширин сўзи, самимий табассуми билан ҳам малҳам бўлувчи гулгунчеҳра ҳамшира опа-сингилларимиз аслида ҳам саломатлик фаришталаридир.

Янгиқўрғон тумани марказий шифохонаси жарроҳлик бўлими ҳамшираси Наргизахон Парпиева мамлакатимиздаги юзлаб, минглаб ҳамширалардан бири.

Абдимутал МАТКАРИМОВ олган сурат.

Кун тартибида:

Болалар спорти

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесида мамлакатимиз Президентининг болалар спортини ривожлантиришга оид Фармони ижросини таъминлашга бағишланган йиғилиш ўтказилди. Мазкур масала бўйича Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари Б.Султонов ахборот берди.

Жўқорғи Кенгес Раиси, Олий Мажлис Раисининг ўринбосари М.Ерниязов бошқарган ушбу мажлисда барча шаҳар ва туманларда, қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинларида болалар спортини ривожлантириш чора-тадбирлари белгилаб олинди.

Я.ҚЎЧҚОРОВ.

Вилоят кенгаши сессияси

Андижон вилояти халқ депутатлари кенгашининг IX сессияси бўлиб ўтди. Сессияда вилоят ҳокими Қ.Обидов ўтган йилда қилинган ишлар тўғрисида ҳисобот берди.

Маърузада таъкидланганидек, 2002 йилда ялпи ички маҳсулот ҳажми 3,4 фоизга ўсди, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 7 фоизга, капитал қўйилмалар 4,6 фоизга кўпайди.

Шу давр мобайнида инвестиция дастурига мувофиқ 7 та янги қўшма корхона фойдаланишга топширилди. Айни пайтда хорижлик ҳамкорлар иштирокида фаолият юритаётган корхоналар сони 90 тага етди. Қўшма корхоналарнинг ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришдаги улуши ҳам сезиларли ортди.

С. ШУКУРОВ,
ЎзА мухбири.

Тарих ва тараққиёт

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга таваллудининг 65 йиллиги муносабати билан хорижий давлатлар ва ҳукуматлар, жамоат ташкилотлари раҳбарларидан кўплаб табрикномалар келмоқда.

Молдова Республикаси Президенти Владимир ВОРОНИН, МДҲ Ижроия қўмитаси Раиси — Ижрочи котиби Юрий ЯРОВ, Шимолий Осетия-Алания Республикаси Президенти Александр ДЗАСОХОВ, Америка Олий ислом кенгаши Раиси Шайх Муҳаммад Ҳишом ҚАББОНИЙ, Ўзбекистон Республикаси «Қизилқумнодирметаллолтин» Давлат концерни раиси Николай КУЧЕРСКИЙ, «Ньюмонт Майнинг Корпорейшн» бошқаруви раиси, Бош ижрочи директори Уэйн МЭРДИ, «Лукойл» очиқ турдаги акционерлик жамияти президенти Вагиф АЛЕКПЕРОВ, Америка — Ўзбекистон савдо палатаси президенти Жеймс КОРНЕЛЛ, «Донавант Энтерпрайзис, Инк.» компанияси бошқаруви раиси Уильям ДОНАВАНТ, Конрад Аденауэр жамғармасининг Марказий Осиё мамлакатлари бўйича мухтор вакили Томас КУНЦЕ ўз табригини йўллади.

Олий Мажлисда

Қонун лойиҳаси муҳокама этилди

Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантириш масалалари бўйича Олий Мажлис комиссиясининг жамоатчилик институтлари, оммавий ахборот воситалари, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича кичик комиссияси йиғилиши бўлиб ўтди. Унда «Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳаси муҳокама қилинди.

Маълумки, бундан саккиз йил муқаддам Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримов ташаббусига кўра, Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили лавозими таъсис этилган эди. Ушбу йиллар давомида парламент Омбудсмани институти давлат органлари тизимида муносиб ўрин эгаллади. Жумладан, инсон ҳуқуқларига риоя этилишини мониторингини таъминлаш, ҳуқуқни муҳофаза қилиш, фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органлари, касаба уюшма қўмиталари ва бошқа нодавлат ташкилотлари билан ўзаро муносабатлари йўлга қўйилди.

Йиғилиш иштирокчиларининг таъкидлашича, мазкур қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳаси мамлакат ижтимоий-сиёсий тараққиётининг устувор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда тайёрланган. Ушбу қонуннинг қабул қилиниши келажакда демократик институтларининг янада мустаҳкамланишига, мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва эркинлигини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилишнинг кафолати бўлиб хизмат қилади.

Йиғилишда Олий Мажлис депутатлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, вазирликлар ва идораларн инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтлар, нодавлат ва нотижорат ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Ўз мухбиримиз.

ЎЗБЕКИСТОНЛИК ЙЎЛСОЗЛАР ВАЪДАСИНИНГ УСТИДАН ЧИҚМОҚДА

АФҒОНИСТОНДА ДАСТЛАБКИ ИККИ КЎПРИК ИШГА ТУШИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикасининг "Ўзавтойўл" давлат акциядорлик концерни билан Афғонистоннинг Халқ манфаатлари вазирлиги ўртасида 2002 йилнинг 27 декабрида имзоланган шартномада Термиз-Мозори Шариф-Шибирғон-Маймана-Ҳирот автомобил йўлини қуриш борасидаги келишув акс эттирилган эди. Икки мамлакат кўприксозлари қўшни юрт ҳудудида ушбу бунёдкорлик ишларига астойдил киришди.

Афғонистон раҳбари Ҳамид Карзай 2002 йили Тошкентга келиб, Президент Ислом Каримов билан учрашганида, Ўзбекистон томони қўшни мамлакатдаги тикланиш ишларида бевосита ёрдам сифатида ўнта замонавий кўприк қуриб беришни ваъда қилган эди. Автомобил йўллари ва кўприкларнинг бунёд этилиши мамлакат учун стратегик аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олсак, Ўзбекистон таклиф қилган ёрдамнинг Афғонистон учун нақадар муҳим ўрин тутишини англаш қийин эмас.

Айни пайтда минтақамизда тинчлик-осойишталикни сақлаш, савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, пировардида, фаровон ҳаёт кечириш Афғонистондаги вазиятга ҳам боғлиқ. Бу ерда эса қарийб чорак аср давом этган уруш натижасида халқ хўжалигининг деярли барча тармоқлари, хусусан, транспорт-коммуникация тизими бутунлай издан чиққан. Шунинг учун ҳам Афғонистон муаммосига бағишлаб Токиода ўтказилган халқаро анжуманда ривожланган давлатлар ва йирик сармоядорларнинг диққат-эътибори ушбу мамлакатдаги тикланиш ишларига кўмаклашишга қаратилган эди.

Мазкур анжуманда бу долзарб масала юзасидан кўплаб таклифлар ўртага ташланди, ҳужжатлар ҳам имзоланди. Афсуски, бугун мазкур ваъдаларнинг ҳаммаси ҳам вақтида бажарилаяпти, деб бўлмайди. Тикланиш жараёнининг қанчалик тез кечиши шунчалик тез самара беришини англаганлар амалда кўмак беришга киришган бўлса, баъзилар ҳали ҳам мавжуд муаммога чиройли сўзлар билан ечим топишга интилишдан чарчамаяпти.

Ўзбекистон нафақат афғон заминида илдиз отаётган террор хавфидан бутун дунёни такрор-такрор огоҳ этган, балки урушдан азият чеккан халққа биринчилардан бўлиб инсонпарварлик ёрдами кўрсатган, бошқаларни ҳам шундай қилишга чорлаган, бунинг учун муайян шароит яратиб берган давлатдир. Термиз порти ва Ҳайратон кўприги орқали афғон юртига кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклари фикримизнинг далилидир. Зеро, Ўзбекистон халқи ва ҳукумати ҳар доим ўз зиммасига олган мажбуриятни вақтида бажариб келган. Бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

"Ўзавтойўл" давлат акциядорлик концерни бунёдкорлари куни кеча ваъда қилинган ўн кўприкнинг иккитасини фойдаланишга топширди. Ҳар бирининг узунлиги 31,5, кенглиги 7,3 метрга тенг бўлган бу иншоотлар Афғонистоннинг шимоли-шарқида, аниқроғи Саланг довонидаги узилиб қолган йўлларни бир-бирига боғлаб, маҳаллий аҳолига катта қулайлик яратди.

— Бу кўприкларни атиги 21 киши қисқа фурсатда қуриб битказганини алоҳида таъкидлаш жоиз, — дейди Европа-Осиё трансконтинентал автомагистрали консорциуми директорлар кенгаши раиси Олимжон Бўронов. — "Ҳисор" ва "Малхон" қишлоқлари ҳудудида бунёд этилган кўприклар қурилишига шу йилнинг 8 январида киришилган бўлса, улар 2 февраль куни тантанали равишда очилди. Маросимда Ўзбекистоннинг ушбу мамлакатдаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Алишер Аҳмаджонов, Афғонистоннинг халқ манфаатлари вазири Абдулло Али ва бошқа расмий кишилар қатнашди.

Бу воқеа қурилиш-тикланиш ишларининг дастлабки амалий натижаларидан биридир. Кўприкларни бунёд этишда "Ўзавтойўл" концерни тасарруфидаги замонавий техникадан унумли фойдаланилди. Ушбу кўприклар устидан юрган биринчи автомобиллар маҳаллий аҳолига янада катта қувонч олиб келди. Зеро, уларга яқин кунларда қуриладиган навбатдаги кўприкларнинг йиғма темир конструкциялари ортилган эди.

Озод РАЖАБОВ,
ЎзА мухбири.

Байрамга не етсин

Жиззах вилоятидаги корейс миллий-маданий маркази куни кеча шаҳардаги "Маҳалла маркази"да ой тақвими бўйича янги йил байрамини кутиб олиш тантаналарини ташкил этди. Вилоятда истиқомат қилаётган ўндан зиёд миллат вакиллари иштирок этган ушбу тадбирда турли тилларда табрик сўзлари, қўшиқлар янгради. Марказ қошида ташкил этилган "Коре" халқ рақс жамоаси, "Пхеньянская весна" гуруҳи аъзоларининг дилрабо куй ва қўшиқлари кечага ўзгача шукуҳ бахш этди.

Б. САТТОРОВ.

Ҳомий ёшлар

"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Сирдарё вилоят кенгаши Обод маҳалла йилида хайрли ишга қўл урди. Ёшлар Гулистон туманидаги Азиз Носиров номли ширкат хўжалиги ҳудудида қаровсиз ётган 52 гектарлик боғни ўз оталиғига олдилар. Бугунги кунда бу ерда ободонлаштириш ишлари бошлаб юборилди ва айнан шу ерда туман ёшлари маркази ташкил этилди. Эътиборли томони шундаки, камолотчилар учун бу ташаббус янгилик эмас. Улар ўтган йили ҳам Янгиер шаҳрида "Афсона боғи"ни ташкил этган эдилар.

А. ХОНИМҚУЛОВ.

Далил ва шарҳ

Холислик — бош мезон

Куни—кеча Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси (ОАК) тасарруфидаги барча ихтисослашган кенгашлар раҳбариятининг умумий мажлиси бўлиб ўтди. Унда ОАК раиси Муҳсин Муҳитдинов сўзга чиқди ва ОАК, унга қарашли ихтисослашган кенгашлар фаолияти юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Маълумки, Олий аттестация комиссияси — бу жамиятнинг илмий салоҳиятини шакллантирувчи идора. Президент ва ҳукуматимиз мутасадди ходимлар олдига изчил талабчанлик асосига қурилган вазифаларни қўйган. Бироқ кейинги пайтда диссертацияларга бўлган талаб сусайиб кетди. Қатор кенгашлар ўз фаолиятига фақат расман ёндошишлари ҳеч кимга сир эмас. ОАК Низомларида таъкидланганидек, бундай ҳолларда ихтисослашган кенгашлар фаолияти вақтинча тўхтатилиши, айни дамда ҳам шу қарорга келингани, йиғилишдан мақсад ҳам республиканинг етук олимлари билан фикр алмашиб олишдан иборат экани эътироф этилди.

— ОАК ташкил бўлганига ўн йил тўлган бўлса, — деди М.Муҳитдинов, — шу вақт мобайнида мингдан ортиқ фан доктори ва 6 мингта яқин фан номзоди тайёрланган. Четдан қараганда бу мақтовга сазовор, бироқ сифат нуқтаи назаридан қарагандачи? Иқтисод соҳаси бўйича кафедралар аттестация қилинганда, кафедра мудирлари нафақат профессор, балки иқтисод бўйича мутахассис билиши лозим бўлган оддий саволларга жавоб бера олмадилар. Агар номзодлик минимуми имтиҳонлари тўлақонли ўтказилганда, ўқиган материали ҳар бир имтиҳон топширувчининг ёдида сақланган бўларди. Демак, шундай тизим яратиш керакки, балки марказлашган ҳолда имтиҳон олишни йўлга қўйиш лозим бўлар.

ОАК раиси диссертация ҳимояси бир неча босқични, соҳалаги етук олимлар иштирокини талаб этадиган жараёнлигини, бунда расмий оппонентларнинг иши, фаолиятини таҳлил этиш лозимлигини, диссертацияни нафақат ўқиб тақриз бериш, балки унинг мазмунини хориж мамлакатларида қилинаётган илмий ишлар моҳияти билан солиштириши, таққослаши зарурлигини таъкидлади.

Ҳужжатларни сохталаштириш ҳоллари кузатилгани, одамгарчилик юзасидан «хом» ишларни ўтказиб юбормай, камчиликларни тузатишга холисона ёрдамлашиш зарурлиги айтиб ўтилди.

Шундай ишлар бор эканки, унда кўчирмачилик аниқланган. Ва бундай ишни кўришдан тўхтатиб, қайтариб олишга рухсат берилган. Ахир кўчирмачи одам нафақат олим, балки таълим берувчи, тарбиячи бўлишга ҳам нолойиқ шахс-ку. Атрофидагиларни, одамларни алдаган инсондан нима кутиш мумкин, қандай қилиб у ёш авлодни тарбиялайди? Энг ачинарлиси эса бу ҳол ҳуқуқшунослик йўналишида ҳам учраб туради. Аслида ҳуқуқшунослар ОАКни бундай ҳоллардан ҳимоя қилишлари лозим эмасми?

(Давоми 2-бетда).

«Чилонзор буюм бозори» иш бошлади

Шу йилнинг 1 февралидан пойтахтимизда "Чилонзор буюм бозори" очиқ турдаги акциядорлик жамияти иш бошлади.

Бу ерда ўтган йилнинг сентябридан қайта қуриш, таъмирлаш, жиҳозлаш ва ободонлаштириш ишлари изчил амалга оширилди. Бозорда икки ярим мингта савдо жойи ташкил этилиб, қўшимча доимий янги савдо шохобчалари барпо этилди, борлари қайта таъмирланди. Бу ерда юк сақлаш хоналаридан иборат омборхоналар, умумий овқатланиш ва хизмат кўрсатиш пунктлари, автомобиллар учун мўлжалланган тўхташ жойлари ҳам мавжуд. Илгари "Отчопар буюм бозори" номи билан аталган бозорнинг номи ҳам ўзгарди.

Таъмирлаш ишларида савдо жойларини сотиладиган товарларга қараб лойиҳалаштириш, муҳандислик тармоқларини қайта қуриш, санитария-гигиена меъёрлари ва талабларига асосий эътибор қаратилди. Янги ташкил этилган савдо жойларини ижарага олиш ҳуқуқини ким ошди савдоси орқали сотиш ишлари ҳам амалга оширилди.

— Республикамизда маҳаллий хом ашёдан товар ишлаб чиқаришни рағбатлантириш, расталаримизни ўзимизнинг сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга катта эътибор берилмоқда,- деди "Чилонзор буюм бозори" акциядорлик жамияти бошқаруви раисининг ўринбосари Шавкат Алимов. - Бу бозоримиз фаолиятини ташкил этишда ҳам бош мезондир. Турғун савдо шохобчаларида мамлакатимиз вазирлик, концерн, уюшмаларига қарашли корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳаллий озиқ-овқат, кийим-кечак, пойабзал, мебель каби маҳсулотларга кенг ўрин берилган.

"Чилонзор буюм бозори"нинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаганов, Бош вазир ўринбосари М.Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шоабдураҳмонов иштирок этди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Миллий армия — мустақиллигимиз таянчи

(Давоми. Боши 1-бетда).

Аввало, китобнинг номланишига эътибор берайлик. Ушбу рисолага истиқлол тарихи миллий армиямизнинг шаклланиш тарихи билан, мустақилликни мустаҳкамлаш эса Қуролли Кучларимизни замон талаблари асосида ислоҳ қилиш жараёни билан ўзаро узвий боғлиқдир, деган қарашдан келиб чиққан ҳолда ном танланган. Бу — китобнинг мазмун-мундарижасини белгилаб берувчи бош ғоядир. Буни китоб муаллифининг ўзи ҳам эътироф этиб, "Бугун биз яқин ўтмишимизни сарҳисоб қилар эканмиз, ҳеч иккиланмасдан, миллий армиямизни барпо этиш жараёнлари Ўзбекистоннинг ўз мустақиллигини қўлга киритиш тарихи билан узвий боғланган..." дея таъкидлайди. Бу фикрни Қуролли Кучларимизни ташкил этиш ғояси айнан мустақилликка эришиш арафасида туғилгани билан исботлайди. Шунинг учун ҳам миллий армиямизнинг шаклланиш тарихи ҳақида ҳикоя қилар экан, аввало, мустақилликнинг маъно-мазмуни, қадр-қиммати ҳақида алоҳида тўхталиб ўтади. Мустақилликни мустаҳкамлаш, уни асраб-авайлаш деганда, биринчи галда армияни эслашимиз, унинг куч-қудратини ошириш ҳақида сўз юритишимиз табиий экани, бу икки тушунчанинг ўзаро боғлиқлиги ҳақида шундай хулоса чиқаради: "Бу ҳеч кимга сир бўлмаслиги керак: мустақиллик — бу, аввало, ҳуқуқдир... Бу ҳуқуқни ҳимоя қилиш учун Ватанимизни кўз қорачиғидай асраш, эл-юртимизни ҳар қандай хавф-хатардан сақлаш, бизга ёвуз ният билан кўз олайтириб қарайдиган ғаним ва душманларимизга қақшатқич зарба беришга қодир бўлган қудратли Қуролли Кучларга эга бўлишимиз керак".

Демак, мазкур китобда янада ривожлантирилган биринчи концепция — мустақилликка эришиш ва уни мустаҳкамлаш, миллий армияни шакллантириш ва уни такомиллаштириш масалаларининг ўзаро боғлиқлиги ҳамда стратегик нуқтаи назардан яхлитлигидир.

Президентимиз истиқлол арафасида юртимизда вужудга келган ва миллий армияни ташкил этиш масаласини кечиктириб бўлмайдиган ҳаётий заруратга айлантирган таҳликали вазият ҳақида, ана шундай қалтис шароитда қандай йўл танлагани тўғрисида батафсил ҳикоя қилади. Мустақиллик эълон қилинишидан атиги 10-12 кун олдин содир бўлган бу драматик воқеалар, ўйлаймизки, ҳеч бир ўқувчини бефарқ қолдирмайди.

"Ўша кунларда мен Ўзбекистон раҳбари сифатида расмий ташриф билан Ҳиндистонда сафарда эдим, — дея эслайди Ислом Каримов. — 1991 йил 19 август куни кечқурун сафардан қайтиб келганимда, мени Тошкент аэропортида биринчилар қаторида Туркистон ҳарбий округи қўмондонлари ва Москвадан йўлланган бир неча генераллар кутиб олди. Агарки, хаёлан ўша дамларга қайтиб, ўша вазиятни бир сўз билан ифода қилиб айтадиган бўлсак, аэропортнинг ўзидаёқ қандайдир бир кескинлик, таҳлика ва хавф-хатар нафаси ҳавода кезиб юргандек туюларди".

Албатта, бу генераллар Президентни сафардан қайтиб келгани билан қутлаш учун аэропортга чиқмаган эди. Чунки бу пайтда Москвада энг юқори лавозимларни эгаллаб турган бир гуруҳ мансабпараст ва фитначи шахслар СССРнинг амалдаги Президенти М. Горбачёвни ўз вазифасидан четлатиш учун давлат тўнтариши уюштирган ва шўро империясида бутун ҳокимиятни ГКЧП деб ном олган Фавқулодда ҳолат давлат комитети ихтиёрига ўтказишга уринаётган эди. Бу қора кучлар, аввало, ўз халқини мустақиллик сари тинимсиз даъват этиб, бу йўлда қатъият ва жасорат билан амалий ишларни бошлаб юборган айрим иттифоқдош республикалар раҳбарларининг жиловини тортиб қўйишни, ҳатто у ерларда оммавий қатағонларни бошлаб юборишни режалаштирган эди.

Бундай республикалар ичида ўзининг мустақил амалий ҳаракатлари билан Марказда ўтирган империяпараст амалдорлар учун жиддий бош оғриғига айланиб бораётган Ўзбекистон алоҳида ажралиб турарди. Уларга 1990 йил 24 мартда юртимизда Президентлик институти жорий этилгани, советлар кўринишидаги бошқарув шаклига барҳам берилиб, Министрлар Совети ўрнида Президентга бўйсунувчи Вазирлар Маҳкамаси жорий этилгани, қишлоқларда пахта яккаҳокимлигига чек қўйиш, одамларнинг иқтисодий эркинлиги, бунёдкор фаолиятига кенг йўл очиш борасида бошлаб юборилган кенг кўламли ишлар, албатта, ёқмас эди.

Айниқса, **одамларнинг турмуш даражасини ошириш мақсадида, Марказдан сўрамасдан томорқа ерлари ажратишга қарор қилингани, шунингдек, аҳолини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш, миллий қадриятларимизни тиклаш, ноҳақ қамалган, жабр-зулм кўрган юртдошларимизга нисбатан адолат ўрнатиш** йўлидаги амалий қадамлар республикамизнинг мустақиллик сари изчил ва собитлик билан бораётганини кўрсатиб турар эди. СССРни сақлаб қолиб, унинг таркибидаги халқларни эзиш ва хўрлаш сиёсатини давом эттиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган ГКЧПдек жиноий гуруҳнинг биринчи галда истиқлол сари дадил ҳаракат қилаётган республикамизга тазйиқ ўтказиши табиий эди. Юқорида тилга олинган генералларнинг "ташрифи" айнан ана шундай уриниш аломати эди.

"Бу генералларнинг кўриниши, важоҳати, гап-сўзлари битта маънони англатар эди, — деб ёзади Президентимиз бу воқеага баҳо берар экан. — Яъни, уларнинг қиёфаси, фавқулодда шахдам қадам ташлашидан, худдики, бўлди энди, ўзини эркин тутиш, эркин фикр юритиш, Марказнинг буйруқларини муҳокама қилиш замони ўтди, энди бизнинг айтганимизни бажарадиган вақт келди ва мана шундай тартиб-интизомни биз ўрнатамиз, деган очиқ таҳдидни ҳис қилиш мумкин эди.

... Шундай қалтис дамларда ҳарбийларнинг майдонга чиқиши, ўз қудрати ва ҳукмронлигини намойиш этиши ва керак бўлса, ҳеч нарсадан тап тортмай куч ишлатишга тайёрлигини сезиш, бундай вазиятда армиянинг нақадар даҳшатли кучга айланиши мумкинлигини тасаввур қилиш қийин эмас эди".

Дарҳақиқат, бундай вазиятда қонга ташна бўлиб турган генераллар учун арзимас бир баҳона топилса бас, улар Ўзбекистон ҳудудида жойлашган шўро ҳарбий машинасини ишга солиб юбориши ҳеч гап эмасди. Буни биз шўро салтанати нураб бораётган ўша йиллари турли республикаларда юз берган қонли воқеалар мисолида кўрган эдик. Мана шу даҳшатли машинани ишга солиб, халқнинг истиқлолга интилиш руҳини сўндириш, шўро ҳокимиятининг куч-қудратини яна бир бор кўрсатиб қўйиш уларнинг бош мақсади эди.

Шундай хатарли дамларда Президент Ислом Каримов қандай босиқлик билан иш тутгани, шу масала бўйича Вазирлар Маҳкамаси мажлиси ва бошқа йиғилишларда халқни, аввало, тинчлик-осойишталикка, вазминликка чақирганини ва бундай йўл ўша хатарли вазиятдан чиқишда ҳал қилувчи роль ўйнаганини жуда таъсирли лавҳалар, тарихий далиллар орқали эслаб ўтади. Ва мана шу воқеалар жараёнида **токи ўз армиямиз бўлмас экан, том маънода мустақилликка эришишимиз қийин бўлади,** чунки бундай генераллар ҳар қандай йўллар билан фитна чиқариб, бизни ўз мақсадларимиздан қайтаришга уринади, деган фикр Юртбошимизнинг ўю хаёлини банд этгани, унга тинчлик бермаганини китобхон ана шу таҳликали ҳодисалар тасвири орқали билиб олади.

Президентимиз ўз китобида 1990 йилда юртимизда ҳарбий кадрларнинг атиги 0,6 фоизини маҳаллий офицерлар ташкил этганини куйиниб таъкидлар экан, шу далилнинг ўзиёқ бизнинг ўша пайтда ҳарбий масалада қандай қийин аҳволни бошдан кечирганимизни кўрсатади. Шу боис, китобни ўқиш давомида собиқ марказдан давом эттирилаётган турли тазйиқ ва таҳдидларга қарамай, Юртбошимизнинг бу йўлда қандай дадил ҳаракатларни амалга оширганини, мислсиз мардлик ва қатъиятлик кўрсатганини яна бир бор ҳис этамиз, ўзимиз ҳам бамисоли ўша унутилмас воқеалар иштирокчисига айлангандек бўламиз.

Агар башарият тарихига, дунё халқларининг озодлик ҳаракатига назар ташлайдиган бўлсак, улар катта ўзгаришлар арафасида, аввало, армияни ўз тарафига оғдириш, унинг сафларида ўз тарафдорларини топишга уринганини кўришимиз мумкин. Чунки озодлик йўлида ҳарбий кучга таянмасдан туриб ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Аммо Ўзбекистон шароитида шўро ҳукмронлигининг таянчи бўлиб турган Туркистон ҳарбий округи қўшинлари таркибида бу замин мустақиллиги учун жон куйдирадиган ёки бундай фидойи инсонларга хайрихоҳ бўладиган одамларни топиш қийин эди. Чунки унинг сафларида асосан Марказдан юборилган ва бинобарин, фақат Марказга бўйсунадиган, унинг мафкурасига хизмат этадиган ҳарбий кадрлар хизмат қилар эди.

Шу ўринда армиямизнинг шаклланиш тарихи билан боғлиқ қуйидаги воқеани эслаб ўтиш жоиз кўринади. Мустақилликнинг дастлабки кунларида Ўзбекистонда Мудофаа ишлари вазирлиги ташкил этилганидан сўнг СССР Мудофаа вазири Е. Шапошников Президентимизга қўнғироқ қилади ва бир қарашда ўзини соддаликка солиб, аслида бизни яна бир бор тузоққа илинтиришни ўйлаб, "Умуман, сизларга ҳарбий вазирлик нимага керак, ахир, СССР Мудофаа вазирлигининг қудратли Туркистон ҳарбий округи Ўзбекистонда бўлса?" деган маънода савол беради.

Мана шундай зимдан қилинган таҳдид ва тазйиқларга қарамай, давлатимиз раҳбарининг ўз миллий армиямизни тузиш йўлида қатъий турганини, "қудратли Туркистон ҳарбий округи" фақат "қудратли Совет Иттифоқи"гагина хизмат қилишини Президентимиз ўз ҳаётий тажрибалари орқали нечоғлик яхши билиши ва аниқ тасаввур этишини ушбу янги рисолада баён этилган воқеалар яна бир бор тасдиқлайди.

Юртимиз истиқлоли тарихининг мураккаб, ҳали чуқур ёритилмаган ана шундай босқичларини, Қуролли Кучларимизни ташкил этиш ва такомиллаштиришга доир кўпгина масалаларни ўзида мужассам этган мазкур китобда ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан ривожлантирилган яна бир масала — **миллий армиямиз билан боғлиқ қадриятларни чуқур англаб етиш, янги замонавий армиянинг эски шўро армиясидан фарқини очиб беришдан иборат.** Бундай тушунчаларни нафақат аскар йигитларимиз, ҳарбий хизматчилар, балки кенг жамоатчилик, аввало, барча ёшларимиз онгу тафаккурига сингдириш бу борадаги маърифий-маънавий тарбия ишларининг негизини ташкил этмоғи керак.

Шу боис рисоланинг дастлабки саҳифаларидаёқ миллий армиямизнинг энг мўътабар қадриятларидан бири — Ватан ҳимоячилари байрами ҳақида гап боради. Аслида, ушбу китобнинг ёзилишига яқинда юртимизда кенг нишонланган мазкур байрам билан боғлиқ ўй-кечинмалар туртки бўлган, дейиш мумкин.

Президентимиз мазкур рисолада 14 январь — Ватан ҳимоячилари байрамининг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини тўлиқ очиб беради. Бу сана Қуролли Кучларимизнинг шаклланиши, миллий давлатчилигимизнинг мустаҳкамланиши, халқимизнинг эркин ва озод яшаш, тинч ва осуда меҳнат қилиш ҳуқуқининг ишончли ҳимояланиши билан боғлиқ тарихни, бутун жамиятимиз хоҳиш-иродасини ўзида ифода этадиган муқаддас кундир. Чунки айнан 1992 йил 14 январь куни давлатимиз, халқимиз ҳаётидаги тарихий воқеа рўй берган — мамлакатимиз ҳудудидаги барча Қуролли Кучлар Ўзбекистон юрисдикциясига ўтказилган эди.

Китоб муаллифи бу айём биз учун шунчаки байрам эмас, балки мустақилликка эришиш, уни асраб-авайлаш, Қуролли Кучларимизни ташкил этиш ва такомиллаштириш йўлидаги курашларимиз, амалга оширган ишларимиз, бутун фаолиятимизни ўзида акс эттирувчи, юртдошларимизда юксак ватанпарварлик туйғуларини тарбиялашга хизмат қиладиган тарихий сана эканига эътиборни қаратади. Шу боис бу кунни энг улуғ, энг азиз байрамимиз бўлмиш Мустақиллик байрами каби умумхалқ миқёсида катта тантана билан нишонлаш лозимлигини уқтиради.

Ватан ҳимоячилари санаси юқорида таъкидланган ва бошқа кўпгина жиҳатлари билан шўро даврида нишонланиб келган 23 февраль — Совет Армияси ва ҳарбий-денгиз флоти кунидан фарқ қилиши ҳам китобда ҳар томонлама асослаб берилган. Дарҳақиқат, муаллиф ўринли таъкидлаганидек, биринчи галда коммунистик мафкура тимсоли, ҳарбий зўравонлик ифодаси бўлган 23 февраль байрамининг аниқ тарихий ва фалсафий асоси бўлмагани учун кўпчилик уни бамисоли Хотин-қизлар кунига жавоб тариқасида ўйлаб топилган эркаклар байрами сифатида тасаввур қилар эди. Қолаверса, мустабид мафкура таъсири остида шаклланган барча байрамлар каби, бу куннинг ҳам собиқ иттифоқ таркибида бўлган халқларнинг тарихи ва тақдири, қадри ва қадриятларига алоқаси йўқ эди.

Хўш, шўро тарихига "зафарли юришлар", "буюк ғалабалар" тимсоли сифатида кирган ва етмиш йилдан зиёд вақт мобайнида байрам қилиб келинган ўша сананинг бизнинг халқимизга бирон-бир дахли бормиди? Айни ўша кунларда бизнинг юртимизда қандай "улкан тарихий" воқеалар содир бўлган эди?

Агар биз шу нуқтаи назардан ўтмишимизга назар ташлайдиган бўлсак, бу санани байрам қилишга нафақат тарихий асосимиз, балки маънавий ҳуқуқимиз ҳам йўқлигини яна бир карра теран ҳис этамиз. Чунки айнан ўша даврда — 1918 йил февраль ойида Қўқон шаҳрида Туркистон мухториятини тузиб, ўз халқининг ҳақ-ҳуқуқини талаб қилган, унга озодлик истаган жасур аждодларимиз қизил қўшин томонидан шафқатсизларча қирғин қилинган эди.

1918 йил 19 февраль кунида Туркистон ўлкаси ҳарбий комиссари Е. Перфильев бошчилигидаги қўшин Қўқон шаҳрини 12 та замбаракдан тинимсиз ўққа тутади. Шаҳар уч кун давомида ўт-олов ичида қолиб кетади. Бу фожиали воқеалар оқибатида уч мингдан зиёд одам ҳалок бўлади, аҳоли шаҳарни ташлаб чиқишга мажбур бўлади, уларнинг молу мулки талон-торож этилади.

Биз биргина Қўқон воқеасини эсга олдик. Лекин 70 йил мобайнида бундай воқеалар оз бўлганми? Мисол учун, ўша даврда совет армиясига ҳарбий хизматга чақирилган йигитларимизга қарши қаратилган хўрлаш ва камситишларни унутиб бўладими? Ана энди ўзингиз айтинг, бугун, мустақиллик шарофати билан, тарихимизнинг мана шундай қора саҳифаларидан хабар топганимиздан кейин айрим давлатларда ҳали-ҳануз дабдаба билан байрам қилиб келинаётган 23 февраль кунига муносабатимиз қандай бўлиши мумкин?

Юртбошимизнинг мазкур рисоласида шўро тузумининг ҳарбий соҳадаги номаъқул ишларининг моҳияти ҳаққоний тарзда очиб берилган. "Фарзандларимиздан асосан қурилиш батальонларида, оғир ишларда фойдаланилганини, уларга бамисоли қандайдир "иккинчи сорт одамлар" деб қаралганини ўша даврда ҳарбий хизматни ўтаганлар ва кўпгина ота-оналар ҳозир ҳам эслаши мумкин", — деб ёзади жумладан Президентимиз. Ана шу тарихни назарда тутиб, муаллиф бундай хулоса чиқаради: "Биз мана шундай оғир, ҳеч кимга раво кўрмайдиган даҳшатли кунларни бошимиздан кечирдик. Лекин шундан кейин ҳам кимдир ўша замонларни қўмсаётган бўлса, ёқани ушлаб, тавба дейишдан бошқа илож йўқ".

Шу ўринда Ислом Каримовнинг республикамиз раҳбари сифатида иш бошлаган дастлабки кунларданоқ ижтимоий ҳаётимизнинг бошқа соҳаларида бўлгани каби, ҳарбий хизматда ҳам юртдошларимизга нисбатан йўл қўйилаётган адолатсизликларга барҳам бериш, уларни асраш ва ҳимоя қилиш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрганини айтиб ўтиш керак. Хусусан, аскар йигитларнинг ўз фарзандлик бурчини юртимиз ҳудудида ўташи, ўзимизнинг миллий гвардиямизни тузиш, прокуратура ва бошқа ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарларини Марказ билан келишмаган ҳолда мустақил равишда тайинлаш йўлида қилинган саъй-ҳаракатлар шулар жумласидандир.

Бизнинг армиямиз — ҳуқуқий демократик тараққиёт йўлидан бораётган давлат ва миллатнинг армиясидир. Шу боис унда инсон омили, инсоннинг жисмоний ва маънавий фазилатларига таяниш биринчи ўринда туради. **Юртбошимиз Қуролли Кучларимизнинг мана шундай асосий жиҳатларига тўхталар экан, унинг таянчи она заминимизда вояга етган, шу замин сувини ичиб, шу юртнинг тузини татиган, ҳар томонлама кучли ва қобилиятли ватандошларимиз эканини таъкидлайди.** Ва ана шундан келиб чиққан ҳолда, миллий армиямиз қудратини ошириш борасидаги қатор муҳим вазифаларни аниқ белгилаб беради. Бу вазифалардан энг асосийси — ҳарбий соҳадаги маънавий тарбия ишларини тубдан яхшилашдан иборат. Давлатимиз раҳбари замонавий ўзбек аскар ва офицерларининг маънавий жиҳатдан ҳам мукаммал бўлишини истайди: "Армия сафларидаги ўғлонларимиз нафақат жисмонан бақувват, энг замонавий ҳарбий техника ва технологияларнинг сир-асрорини пухта эгаллаган бўлиши, айни вақтда юксак ақл-заковати, интеллектуал салоҳияти, мустаҳкам иродаси, ўз халқига садоқати каби олижаноб хусусият ва фазилатлари билан ҳам ажралиб туриши лозим".

Китобда акс этган яна бир муҳим концепция ана шундай нуқтаи назарга асосланади. "Нега деганда, армияни том маънода армия қиладиган, ҳар қандай мураккаб вазият ва синовлардан ёруғ юз билан чиқишига асос бўладиган, унинг жанговар қудрати ва ҳарбий маҳоратини юксалтирадиган куч — бу армия сафларида хизмат қилаётган инсонлардир".

Собиқ шўро армиясида "Ўйлаш ва қарор қабул қилиш — фақат командирларнинг иши, аскар ва бўйсунувчиларнинг иши эса фақат буйруқни бажариш" деган юзаки ва бир томонлама қараш ҳукмрон эди. Бугунги замонавий армияда эса оддий аскардан тортиб генералгача — барча ҳарбий хизматчилар ўз олдига қўйилган умумий вазифалар доирасида мустақил фикрлаши, керакли қарорлар қабул қила билиши лозим. Бунинг учун эса улар зарур билим ва тажрибага, нафақат жисмоний, балки маънавий-интеллектуал салоҳиятга эга бўлиши, ўз бурчини юксак профессионал даражада адо этиши керак.

Китобда илгари сурилган яна бир ғоя шундан иборатки, ҳуқуқий демократик тамойиллар амал қилган шароитда армия халқнинг, жамиятнинг жисмоний ва маънавий жиҳатдан чиниққан, махсус жанговар тайёргарликка эга бўлган узвий бир қисмига айланади. Бундай жамиятда халқ армияга, армия эса халққа таяниб яшайди. Шунинг учун ҳам истиқлол йилларида Қуролли Кучларимизга бўлган эътибор тубдан ўзгарди. Шу маънода, рисола муаллифининг қуйидаги фикрлари чуқур ҳаётий асосга эгадир: "Агарки мендан, янги армиянинг эски армиядан фарқи нимада, деб сўраса, ҳарбий қурилиш соҳасида амалга оширилаётган мутлақ принципиал ўзгаришлар, мақсад ва вазифалар билан бир қаторда Қуролли Кучларимизда ҳукм сураётган соғлом муҳит, тартиб-интизом, ўзаро ҳурмат, янада аниқроқ айтадиган бўлсак, машаққатли синовлар, ҳарбий машғулотларнинг оғир юкини елкасида кўтариб юрган оддий аскар ва сержантларга бўлган эътибор ва эҳтиромда, деб айтган бўлардим".

Бугун юртимизда армияга бўлган бундай янги муносабат боис унинг фаолиятини такомиллаштириш, Қуролли Кучларимизда маънавий тарбиявий ишларни янада юксак даражага кўтариш учун фақат ҳарбий соҳага мутасадди шахслар эмас, балки бутун жамият, айниқса, эл-юртимизга фидойи ва садоқатли, ҳақиқий ватанпарвар, чуқур билим ва катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган инсонлар, сиёсатшунос ва тарихчи олимлар, ижодкор зиёлилар, оммавий ахборот воситалари ходимлари, Қуролли Кучларимиз фахрийлари фаол бўлиши, армия ҳаётининг ташвиш ва қувончлари билан яшаши кераклигига китобда алоҳида урғу берилади.

Президентимиз, **миллий армиямизни халқимиз учун том маънодаги ғурур-ифтихор манбаи, униб-ўсиб келаётган ёш авлод учун чинакам ҳаёт мактаби** бўлиб қолишини истаган ҳолда, ўз китобини катта умид-ишонч ифодаси бўлган қуйидаги даъваткор сўзлар билан якунлайди: "Менинг эзгу орзуим шуки, армиямиз халқимиз, миллатимизнинг минг йиллар давомида шаклланган асл қиёфаси, азалий қадриятлари ва хислатларини ўзида мужассам этсин, унинг сафларида хизмат қиладиган фарзандларимиз ўзи туғилиб ўсган, вояга етган, ота-боболарининг ҳоки ётган муқаддас заминимизга бир умр садоқатли бўлсин. Мабодо тақдир тақозо қилиб, кураш майдонига тушганида ҳар қандай ёвуз куч ва босқинчиларга бас кела оладиган замонавий, қудратли армиямизни кўриш бахти барча юртдошларимиз қаторида менга ҳам насиб этсин".

Ҳажман унча катта бўлмаган бу китоб ўзининг теран мазмуни, тарихий далилларга бойлиги билан алоҳида қимматга эга. У истиқлолдан, унинг самараси бўлган Қуролли Кучларимиздан ғурурланиш, Ватанга муҳаббат, халқнинг қудрати, ҳаётга қадам қўяётган, эртага армия сафларини тўлдирадиган билимли ва бақувват ёшларимизга ишонч руҳи билан йўғрилган. Бу мўъжаз рисолада Ўзбекистон истиқлолининг мамлакатимиз тараққиётидаги ўрни ва аҳамияти ҳам, миллий армиямизни шакллантириш тарихи ҳам, бу йўлда қабул қилинган энг муҳим ҳуқуқий ҳужжатлар ва уларнинг шарҳи ҳам, армия билан боғлиқ қадриятларга муносабат ҳам — барча-барчаси ўзининг чуқур ифодасини топган. Мазкур китоб шу жиҳати билан нафақат армия сафида хизмат қилаётган ҳарбийларимиз, балки барча юртдошларимизда катта қизиқиш уйғотиши, кенг жамоатчилик томонидан ҳар томонлама пухта ўрганилиши шубҳасиз. Унда баён қилинган фикр ва хулосалар, ғоя ва қарашлар Қуролли Кучларимиз қудратини янада оширишга, миллий армиямизни халқимизнинг ҳақиқий таянчи ва суянчига айлантиришга хизмат қилади.

Аҳмад ХЎЖА,
Муртазо ҚАРШИБОЙ.

Номинг, ишинг қолсин дунёда!

Мана янги йилнинг ҳам илк ойи ортда қолди. Шу ойда юртдошларимизнинг ҳаётида, фаолиятида қандай ўзгаришлар рўй берди? Ўтаётган кунлар уларнинг ҳамда мамлакатимиз тарихида қандай из қолдирди?

Лутфулла САЪДУЛЛАЕВ, Ўзбекистон халқ артисти:

— Бу ой мен учун жуда сермаҳсул бўлди, десам муболаға бўлмас. Ўтган ойда драматург Салоҳиддин Сирожиддинов «Онажон» деб номланган сценарийсини тақдим этди. Биз ушбу сценарий бўйича кинофильмни суратга олишга тайёргарликни бошлаб юбордик. Яна «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатувида роль ўйнадим. Бироқ мен учун энг қувонарлиси Ўзбекистон халқ артисти Манзура Ҳамидованинг хотирасига бағишланган премьерани намойишга тайёрлаш бўлди. Бу ажойиб инсоннинг 90 йиллигига аталган чиқишимизни «Табассумингдан» деб номладик. Унда биз Манзура аянинг такрорланмас иқтидори ҳақида сўз юритиш билан бирга, бу гўзал ва фариштали онахоннинг чиройли, шарқона ўзбек аёлларига хос табассумини ифодалашга ҳаракат қилдик.

Манзура САИДАҲМЕДОВА, тиббиёт фанлари номзоди, шифокор:

— Кўп йиллардан буён мен мудирлик қилаётган гўдак ёшдаги болалар бўлимида чақалоқлар касаллигининг олдини олишда ота-оналарнинг тиббий билимларини, масъулиятини янада оширишга катта эътибор қаратилмоқда. Янги йилдан бошлаб эса бу борадаги тарғибот ишларини янада фаоллаштирдик. Энг қувонарлиси, биз дастлабки натижаларни кўраяпмиз. Кўп ёш ота-оналар бизга консультация учун кела бошлашди. Демак, соғлом авлодни вояга етказишда ҳамжиҳат ҳаракат жуда зарур.

Иродахон ҲАМИДОВА, Тошкент шаҳар 121-мактаб ўқитувчиси, «2002 йил энг яхши ўқитувчиси» кўрик-танглови ғолиби:

— Йилнинг илк ойи мен учун энг қувончли ой бўлди. Икки ҳафта олдин мен йил ўқитувчиси танловида ғолиб чиқдим. Менга Халқ таълими вазирлиги «Халқ таътили аълочиси» унвонини берди.

Ғолиб бўлишим муносабати билан мактабимизга янги компьютер синфи совға қилинди. Ўқувчиларимнинг хурсандлигини кўрсангиз эди. Яқинда бир ой Японияда сафарда бўламан.

Бундай бахтли онлар йил бўйи кишига кўтаринки руҳ, аъло кайфият улашиши шубҳасиз.

Ҳусниддин КАМОЛОВ, фермер:

— Ўтган ойда ёғингарчилик камроқ бўлди. Ҳар куни далага қатнайман. Экиш мавсумига тайёргарлик кўраяпмиз. Шу ойда ҳам декабрдагидек ёғингарчилик яхши бўлсин, деб умид қилиб ўтирибман. Ўзингиз биласиз-ку, намгарчилик яхши бўлса, ҳосил ҳам мўл бўлади. Бизга яна нима керак?!

Комил МУСУРМОНОВ, ишчи:

— Ўтган ойда ўғилчалик бўлдим!

— Табриклаймиз, умри билан берган бўлсин!

— Раҳмат, илоҳим айтганингиз келсин! Ҳозир кайфият зўр. Мен ишлаётган корхона ҳам янги йилдан бошлаб маҳсулотини экспорт қила бошлади. Агар яхши кетса, ойлигимиз ҳам яна ошиши тайин. Ҳозир натижаларини кутаяпмиз. Эшитишимча, ёмонмас.

Дарҳақиқат, бир ой унча катта вақт эмас. Лекин инсон умри ана шундай ойлар, йиллардан иборат эмасми? Шунинг учун ҳам ҳар бир инсон ҳар бир кунни, ойни, йилни сермазмун, тарихда қолишга арзийдиган қилиб яшаса ҳаёт мазмунини, унинг таъмини янада теран ҳис этади!

Ҳаётнинг ҳар лаҳзаси гўзал,
Умрнинг ҳар дами ғанимат.

Салим ДОНИЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Андижон вилояти қўрғонидаги Куйганёр «МАСК» қўшма корхонаси бир неча йилдан буён ўз маҳсулоти билан шуҳрат топиб бораётган корхоналардан биридир. Бу ерда тайёрланаётган газланган минерал сув, томат пастаси, кетчуп ва мева қиёмлари мамлакатимизнинг турли вилоятларига, шунингдек, экспортга ҳам жўнатилмоқда.

Корхонада ўтган йили юз тоннадан ортиқ ўрик ва олхўри қиёми тайёрланди. Бугунги кунда 900 тоннадан зиёд томат пастаси махсус идишларда Россиянинг таниқли «Балтимор» фирмасига юборилмоқда.

— Асосий диққат-эътиборимиз истеъмол бозорини сифатли маҳсулотлар билан тўлдиришга қаратилган, — дейди кетчуп ишлаб чиқариш цехининг бошлиғи Алишер Муҳиддинов. Олинган даромад ва фойдалар эса технологияни такомиллаштириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, маҳсулотлар ассортиментини кенгайтириш ва рақобатбардошлигини ошириш мақсадларига йўналтирилмоқда.

СУРАТЛАРДА: оператор Роҳилахон Холматова; Арофатхон Акбарова ва Раҳимахон Ваҳобова экспорт учун жўнатилаётган тайёр маҳсулотларни ҳисобга олишмоқда.

Аъзам ҚОДИРОВ
олган суратлар.

Холислик — бош мезон

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ихтисослашган кенгашда илмий даража ёки илмий унвондан маҳрум қилиш ҳақидаги масала бирор марта бўлса-да кўриб чиқилмаган. Ваҳоланки, аналитик таҳлилда баъзи ишларда илмий янгиликнинг йўқлиги аниқланди. Шундай экан, бундай ишларни тасдиқламаслик даркорлиги, ихтисослашган кенгашлар ташкилотларнинг овоз бериш механизмига айланиб қолаётгани, бунга йўл қўймаслик кераклиги йиғилишда алоҳида уқтирилди.

— Биз миллатнинг интеллектуал салоҳиятини, унинг билим олиш, илм ўрганиш даражасини шакллантирадиган идорамиз, шунга масъулмиз, — деди М. Муҳитдинов, — буни унутмаслигимиз керак. Шундай экан, савияси паст кадр — ўзимиз учун зарар. У миллатимизнинг интеллектуал салоҳиятини кўтаришга, ривожлантиришга имконият бермайди. Барча масъулият эса сиз билан бизнинг зиммамизда. Илм-фанга садоқатли одамлар хизмат қилмоғи керак. Холислик — ишимизнинг бош мезони бўлсин. Бугунги вазифамиз Низомларни қайта ишлаб чиқиш бўйича номзодлик минимуми имтиҳонларини ўтказиш, Эксперт кенгаши таркибига киритиладиган аъзолар бўйича берган тавсияларингиз асосида сизлар билан биргаликда иш олиб боришдан, бир ёқадан бош чиқариб ишлашга, ҳушёрликка даъват этишдан иборат.

Олий аттестация комиссияси раиси, техника фанлари доктори, профессор М.Муҳитдинов илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашда эътибор қилиниши лозим бўлган масалани ниҳоятда талабчанлик билан ўртага ташлади. Зеро, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури миллатимиз равнақи учун хизмат қиладиган тадбирлардан бири, унда белгиланган омилларга оғишмай амал қилиш ҳар биримизнинг бурчимиз.

Муҳайёхон ЯҲЁЕВА.

Наврўз яқин

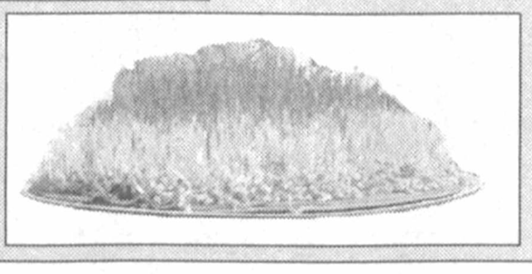

Ҳамма унга муштоқ

Ҳадемай тоғларда, қирларда, боғларда Наврўз насими кеза бошлайди. Одамлар қалби баҳорий илиқлик, наҳорий тиниқликка лиммо-лим тўлади. Бундай шукуҳли дамлар ҳамма-ҳаммани яшаришу яратишга, ишчанлигу тадбиркорликка ундайди.

Ҳа, Наврўзимиз яқин. Уни интиқиб, энтикиб, бир олам эзгу нияту қувонч билан кутаяпмиз. Ҳали қори эримаган қирларда бойчечак бўй кўрсатди. Яйловларда қўзичоқлар маърай бошлади. Деҳқон даласига отланди.

Айнан шу кунларда кўҳна Самарқанднинг файзи янада ўзгача. Вилоят ҳокимлигининг Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни тантанали ҳамда оммавий равишда ўтказиш чора-тадбирларида бажариладиган ишлар кўлами белгилаб берилди. Унга кўра байрамнинг асосий шодиёналари шаҳарнинг марказий маданият ва истироҳат боғидаги «Мароқанд» концерт мажмуасида ўтказилади. Мажмуа ўтган йили тўлиқ қайта таъмирланиб, икки баравар кенгайтирилди. Маҳаллаларда, истироҳат боғларида катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари бошлаб юборилди.

Вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида «Обод маҳалла йили» муносабати билан маҳаллалардаги гўзал фазилатларни, мустақилликнинг ўн икки йиллигини, ободончилик ва тинчлик-тотувликни, миллий урф-одатлар ва қадриятларни, болалар спортини ривожлантириш ишини тараннум этувчи, баркамол, соғлом ёш авлодни тарбияловчи юксак бадиий дастур яратиш борасида танловлар ташкил этилаётгани ҳам Наврўз шукуҳига шукуҳ қўшаяпти.

— Байрам тадбирлари орқали ёшлар онгига азалий миллий урф-одатлар, халқ оғзаки ижоди, кексаларни улуғлаш каби туйғулар сингдирилади, — дейди «Наврўз» халқаро хайрия жамғармасининг вилоят бўлими бошлиғи Акрам Тожибоев. — Ва шу билан биргаликда меҳр-мурувват, савоб ишлар одатагидан кўпаяди. Масалан, ўтган йили жамғармамиз томонидан вилоятдаги уруш ва меҳнат фахрийлари, болаликдан ногиронлар, қариялар, етим-есирлар, боқувчисини йўқотганлар, табиий офатдан зарар кўрганларга 3 миллион 874 минг сўмлик моддий ёрдам берилди. Яна юз билан юзлашган 47 нафар нуронийга «Наврўз-2002» совғалари топширилди. Бу йилги савоб ишларнинг кўлами жуда катта.

Қисқаси, самарқандликлар Наврўз нафаси билан яшамоқдалар. Одамлар, кундан-кунга гўзаллашиб, чирой очиб бораётган кўчалар, маҳаллалар, неча асрлар гувоҳи бўлмиш тарихий обидалар Наврўзга муштоқ.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Нодавлат ташкилотларида

«Ижтимоий фикр» одамлар орасида

Айни вақтда дунё миқёсида 4000 дан ортиқ йирик нодавлат ташкилотлар рўйхатга олинган бўлиб, улар коорпорация, ташкилот, уюшма шаклида нафақат ўз давлати, балки дунё тараққиётига муносиб улушини қўшиб келмоқда. Мана, айтайлик, жамоатчилик фикрини ўрганиш борасида биргина Америка Қўшма Штатларида 200 мингдан ортиқ киши нодавлат йўналишда фаолият юритади. Лекин шуни ҳам назарда тутиш зарурки, Америкадек улкан мамлакатда нодавлат ташкилотлари ўзининг бугунги босқичига етгунча бир неча ўн йиллаб вақт ва тажриба мактабини ўташига тўғри келган. Аммо ҳозир кечаётган воқеа-ҳодисалар жараёни анчайин шиддатли ва тез.

Ўзбекистонда жамоатчилик фикрини ўрганиш эндигина фаол шаклланиш босқичига кирди. «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганувчи нодавлат ташкилотнинг ўрни ва мавқеи бугун нималарда акс этмоқда? Унинг жамиятдаги нуфузини ошириш учун яна нималар қилиш лозим? Қуйида биз шу саволларга жавоб излашга уриниб кўрамиз.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганувчи марказ ташкил топганига беш ярим йил бўлди. Уни ташкил этишдан мақсад Ўзбекистонда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш, инсон ҳуқуқларини таъминлаш, фуқаролар, давлат ва жамият манфаатларини уйғунлаштиришдан иборат эди. Инсон ҳуқуқлари, эркинликларига риоя қилиниши, сиёсий, ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш муаммолари, шунингдек, ижтимоий муносабатлар ривожининг бошқа долзарб масалалари бўйича жамоатчилик фикрини ўрганиш, таҳлил этиш, аҳолининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви олий идоралари қарорларини тушунишлари юзасидан жамоатчилик фикрининг устувор йўналишларини аниқлаш марказнинг муҳим вазифалари этиб белгиланди.

Маълумки, жамоатчилик фикри мамлакатимизда юз бераётган ўзгаришлар, амалга оширилаётган ислоҳотларни ўзида акс эттиради ва одамларнинг ана шу жараёнларга бўлган реал муносабатини аниқлаб беради. Шу боисдан жамоатчилик фикри, Юртбошимиз айтганларидек, бир томондан, ҳуқуқий демократик ва фуқаролик жамиятининг узвий ҳамда зарурий жиҳати тарзида кўринса, иккинчи томондан, ўзгаришларга нисбатан аҳоли турли табақаларини аввалдан мақсадли руҳий-сиёсий тайёрлаб боришдек жуда фойдали жиҳатни ҳам ўзида акс эттиради.

Марказда ўтган беш йил мобайнида 110 та махсус социологик сўровлар ўтказилиб, уларга 6000 маҳалла, 3000 қишлоқ фуқаролар йиғини жалб этилди. Шунингдек, ўзбек халқининг менталитети, этник қатламини инобатга олган ҳолда Ўзбекистонда жамоатчилик фикрини ўрганишнинг муҳим назарий-амалий асослари ишлаб чиқилди. Буни амалга оширишда марказнинг 23 нафар ходими 46 нафар етук олим ва мутахассислар кўмагидан фойдаланди. 100дан ортиқ интервьюерлар шартнома асосида социологик сўровлар ўтказишда иштирок этди.

Амалий социологик тадқиқотларнинг буюртмачилари қаторида маҳаллий ҳокимиятлардан тортиб, турли институтлар, вилоят ҳокимликлари, диний идоралар, давлатнинг нуфузли муассасаларигача бор. Германиянинг Фридрих Эберт номли жамғармаси ҳам буюртмачи, ҳам ҳамкор сифатида қайд этилган. Мана, масалан, «Ўзбекистонликларнинг ижтимоий қиёфаси» мавзуида 1533 респондентдан йиғилган сўров натижалари ўтган йили Ф.Эберт жамғармаси буюртмасига кўра жўнатилган. Ёки 4565 респодентдан йиғилган «Студент ва стипендия» номли мақсадли тадқиқотлар республика Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигига юборилган. Шунингдек, Тошкент шаҳрининг 56 нафар судьяларидан жамланган «Судьянинг ижтимоий ва касбий қиёфаси» сўровлари, республиканинг турли ҳудудларидаги 211 та тадбиркор ва маҳаллий идора раҳбарларидан сўралган «Тадбиркор ва маҳаллий бошқарув органлари» сингари 12 турдаги мақсадли социологик тадқиқотлар йиғилди ва талабгор мутасаддиларга жўнатилди. Ёки айтайлик, республика матбуоти фаолиятини қамраган 10 хил турдаги социологик тадқиқотлар «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш марказининг бугун ҳаётимизнинг энг қизғин, энг қайноқ соҳаларига кириб бораётганидан далолат беради.

Марказ қошида ташкил этилган Республика илмий-услубий кенгаши юртимизнинг энг нуфузли социолог, демограф, сиёсатшунос, файласуф, иқтисодчи олимлари, мутахассисларини бирлаштиради. Социологик тадқиқотларнинг илмий-услубий хусусиятларини ўрганади. Хулосаларга таяниб, қўлланмалар яратади.

«Ижтимоий фикр» маркази юртимизда фаолият юритаётган нодавлат ва давлат ташкилотлари, илмий тадқиқот институтлари, давлат бошқарув органлари, диний муассасаларнинг вакиллари билан ҳамкорликда ҳаётимиздаги энг долзарб масалалар юзасидан конференция, симпозиум, илмий-амалий семинарлар уюштиради. «Ўзбекистонда демографик тараққиётнинг муҳим муаммолари», «Ўзбекистонда соғлом авлодни шакллантириш масалалари», «Бозор иқтисодиёти муносабатлари шароитида аёл мавқеи», «Ўзбекистонда жамоатчилик фикрини ўрганиш ва такомиллаштиришнинг муҳим муаммолари»га бағишланган анжуманларда табиийки, мутахассис ва олимлар турли фикр ва қарашларни ўртага ташлашади. Ҳақиқат эса баҳсларда аён бўлади. Мақсад битта, унга олиб борувчи йўллар турлича. Турли йўллардаги саъй-ҳаракатларни бирлаштиришга кўмаклашувчи халқаро ташкилот бор. ЮНЕСКО ташаббуси билан ташкил этилган (1994) МОСТ дастурига мувофиқ юртимизда 1999 йили тузилган Миллий мувофиқлаштирувчи қўмита ана шундай ташкилотдир. Дунё аҳамиятига молик муаммоларни ҳал этишда ўзбекистонлик олимларни жалб этиш ҳамда давлат ва нодавлат секторларни, ҳокимият мутасаддилари, матбуот ва оммавий ахборот воситаларини ўзаро бирлаштирган ҳолда тавсиялар ишлаб чиқарувчи бу нуфузли ташкилот билан «Ижтимоий фикр» марказининг ҳамкорлиги охирги йилларда кучайди. Бу борада ҳамкорликда амалга оширилган «Марказий Осиё давлатлари ёшларининг ижтимоий мослашуви» номли социологик тадқиқот анчайин аҳамият касб этди. Сўровлар бизнинг ёшларимиз ватанпарварлик, садоқат, фидойилик туйғуларини юксак англашларини ва амал қилишларини намоён этди.

Социологик тадқиқотлар мунтазам ва маромида боряпти. Ҳар чоракда марказнинг «Ижтимоий фикр. Инсон ҳуқуқлари» журнали чоп этилиб турибди. «Ижтимоий фикр» маркази ҳаётимизнинг турли жабҳаларига аралашиб, давлатни бошқаришда тобора ўз улушини қўшиб бормоқда.

Мамлакат НОРМУРОДОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

«Колумбия» ҳалокатга учради

Шанба куни эрталаб АҚШнинг «Колумбия» космик кемаси портлаб кетди. У 16 кунлик учишдан сўнг ерга қайтаётганди. «Си-эн-эн» телеканалининг хабар беришича, кема 64 километр баландликда парчаланиб кетган. Унинг ёниб ерга тушган бўлакларини одамлар ҳам кўрган.

Хабарларга қараганда, маҳаллий вақт билан соат тўққизларда кема билан алоқа узилган. Бу пайтда унинг ерга қўнишига яна 16 дақиқа қолганди. Кема овоз тезлигидан 18 марта катта тезликда учиб келаётган эди.

NASAнинг юқори мартабали вакиллари матбуот конференциясида таъкидлашича, портлашдан етти дақиқа олдин «Колумбия»да муамммолар пайдо бўлгани аниқланган. Кемадаги ҳарорат ва босимни қайд қилувчи аппаратлар ишламай қолган. Кейин чап шасседа босим тушиб кетган ва кема корпуси тезлик билан қизий бошлаган. Бу муаммолар кема командири билан муҳокама қилинаётган пайтда портлаш содир бўлган.

«Колумбия»да еттита астронавт бор эди. Кема командири Рик Хэзбенд асли техаслик, ёши 45 да. Бу унинг тўртинчи парвози эди.

Майкл Андерсон Вашингтон штатида туғилган. 43 ёшли бу инсон биринчи қора танли астронавт эди. У 1998 йилда «Мир» станциясида космосга парвоз қилганди.

Кема бошқарувчиси Уилям Маккула 1996 йилдан буён астронавтлар отряди аъзоси эди.

Дэвид Брауаннинг асли касби врачлик. У илгари турли ҳарбий самолётларда учган. 1996 йилдан буён астронавтлар отряди аъзоси эди.

Кемада бир чет эл фуқароси ҳам парвоз қилганди. Исроиллик Илан Рамон 1997 йилдан буён NASA да тайёргарликдан ўтаётганди. 48 ёшли астронавтнинг 4 та фарзанди етим қолди.

«Колумбия»да иккита аёл ҳам бор эди. 41 ёшли Калпана Чавла 1980 йилда Ҳиндистондан АҚШга келганди. Иккинчи аёл астронавт Лорел Кларк илгари турли сувости кемаларида хизмат қилган. 41 ёшли

бу аёлнинг 8 яшар ўғли бор эди.

АҚШ космик кемасининг ҳалокати ҳақидаги хабар бутун дунёда қайғу билан кутиб олинди. Президент Ж. Буш қисқа мурожаат билан чиқди. У ҳалок бўлган астронавтларнинг оила аъзолари ва яқинларига таъзия изҳор этди. Мамлакатда мотам эълон қилиниб, давлат байроқлари тушириб қўйилди.

«Колумбия» кўп марта фойдаланиладиган кемаларнинг энг эскиси ҳисобланади. Кейинги 22 йилда «шатл»лар 113 марта космосга парвоз қилди. Бу сўнгги парвоз «Колумбия»нинг космосга 28-чиқиши эди. Маълумки, у 1981 йилда биринчи марта синаб кўрилганди.

«Колумбия»нинг портлаши NASA тарихидаги иккинчи ҳалокатдир. 1986 йилда «Челленжер» кемаси учаётган пайтда портлаб кетганди.

Ҳалокат сабаблари ҳозирча аниқ эмас. Уни ўрганиш бўйича АҚШ ҳарбий денгиз кучларининг истеъфодаги адмирали Горальд Геман бошчилигида ҳукумат комиссияси тузилди. Бу ҳақда «Фокс» телекомпаниясига NASA директори Жон О Киф хабар берган. Кўп марта фойдаланиладиган кемалар парвози бўйича дастур раҳбари Рон Диттморнинг гапига қараганда, «Колумбия»нинг ҳалокати сабаблари аниқламагунча биронта ҳам парвоз амалга оширилмайди.

NASA шу йилнинг март ойида икки астронавт ва бир Россия космонавти иш олиб бораётган халқаро космик станцияга кема юборишни режалаштирган эди. Энди бу кеманинг учиши номаълум бўлиб қолди. Шу муносабат билан Диттмор, халқаро космик станциядагиларда июнгача етадиган запаслар борлигини маълум қилди. Унинг гапига қараганда, Россия станцияга ўзининг «Союз» юк кемасини учиришни режалаштирмоқда.

Б. ЭГАМҚУЛОВ тайёрлади.

Қирғизистонда референдум

Қирғизистонда бўлиб ўтган умумхалқ референдумида 83 фоиз аҳоли иштирок этди. Мамлакат Марказий сайлов комиссиясидан хабар беришларича, рўйхатга киритилган 2,5 миллион сайловчидан 2 миллиондан зиёди референдумда қатнашган.

Қирғизистон аҳолиси мамлакат президенти Асқар Акаев ташаббуси билан асосий қонунга ўзгартишлар киритиш ҳамда амалдаги президент ваколатини янги сайлов муддатигача, яъни 2005 йилнинг декабрь ойигача давом эттиришга ўз муносабатларини билдиришди.

Президентликни тарк этди

Вацлав Гавел Чехия президенти лавозимини тарк этди. Шу билан унинг иккинчи беш йиллик ваколати тугади. Гавел 1989 йилнинг декабрь ойидан бошлаб Чехославакияга, кейинчалик Чехияга раҳбарлик қилди.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг хабарига кўра, сўровномаларда аҳоли собиқ президентни энг обрўли сиёсатчилардан бири эканлигини эътироф этган.

Президент ваколатини янги давлат раҳбари сайлангунча республика Бош вазири Владимир Шпидла ва парламентнинг қуйи палатаси раиси Любомир Заоралек бажариб туради.

ЭНГ ЯНГИ GSM ТАРМОҒИ
БУХОРО, ВОБКЕНТ, ҒИЖДУВОНДА

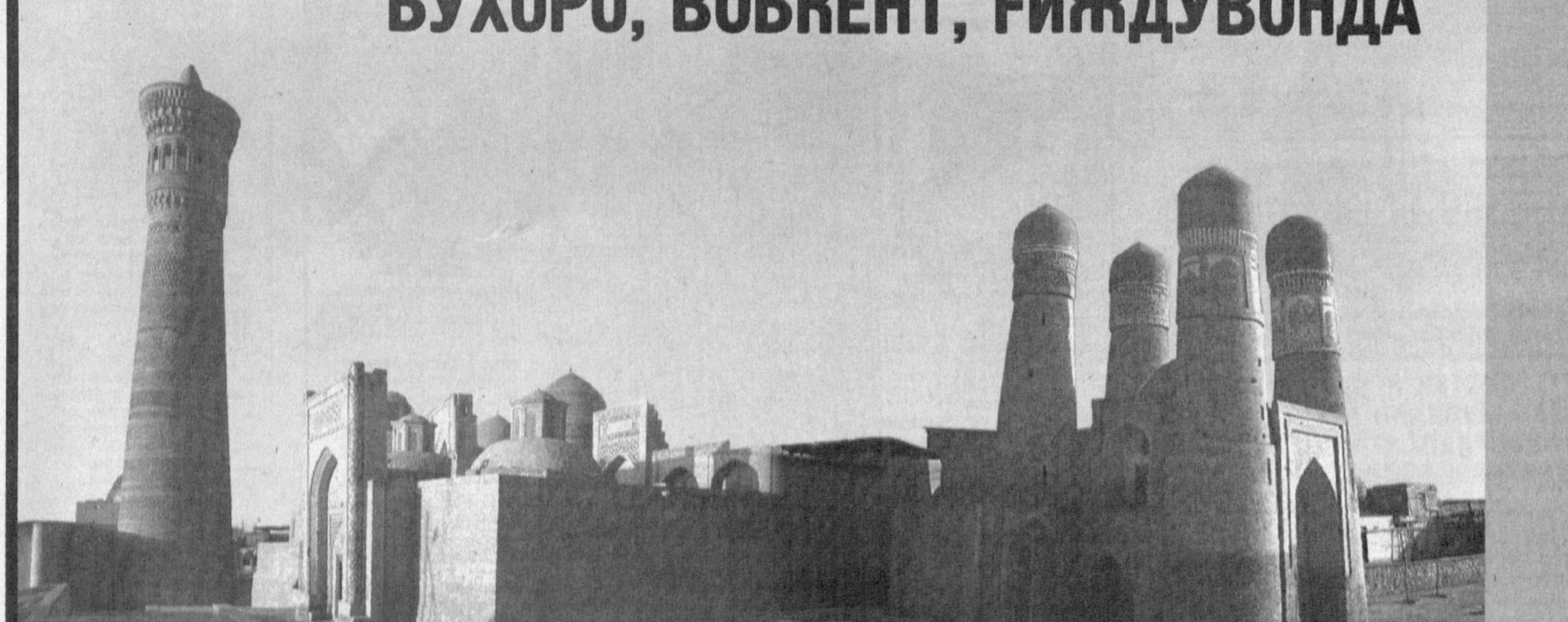

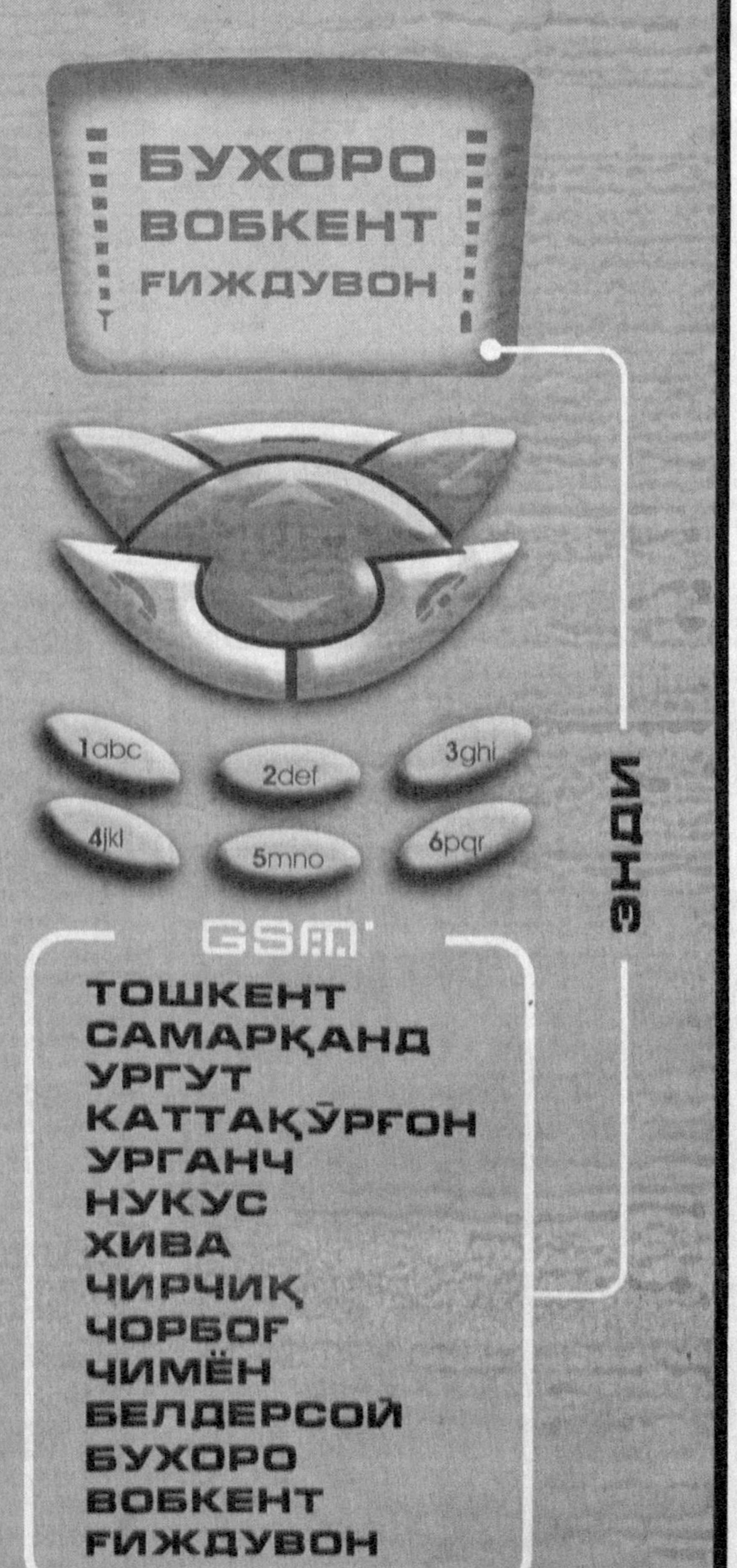

БЕПУЛ УЛАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА!

SMS — (ҚИСҚА МАЪЛУМОТ ХИЗМАТИ)

VMS — (ОВОЗЛИ МАЪЛУМОТ ХИЗМАТИ)

GSM ТАРМОҒИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ РЕЖАЛАРИ

(Тарифлар 20% қўшимча қиймат солиғи билан АҚШ долларида кўрсатилган), 2002 йил 1 ноябрдан бошлаб амал қилади.

Хизмат кўрсатиш режалари	Абонент тўлови (АҚШ долларида)	Кириш алоқаси баҳоси (АҚШ долларида)	Чиқиш алоқаси баҳоси (АҚШ долларида)
Эксклюзив	2,0	0.08	0.10
Престиж	125,0	Бепул	

Илова:
«Уздунробита» ҚК тармоғи бўйича GSM русумида ягона рўйхатга олиш зонаси амал қилади, яъни танланган хизмат кўрсатиш режаси тарифлари GSM тармоғи доирасида кучга эга.

UZDUNROBITA
first cellular

Кечаю - кундуз маълумотлар хизмати: 130-09-09, 131-09-09, 103-09-09 "Уздунробита" ҚК телефонларидан - 611.

Тошкентдаги сервис маркази манзили: Усмон Юсупов кўчаси, 16-уй ("Лабзак").

www.uzdunrobita.uz

УзАСИ АА №0000104

Алишер Навоий таваллудининг 562 йиллигига

У жаҳонни қалам билан забт этур

Навоий ижодини оламшумул аҳамияти нуқтаи назаридан ўрганиш муаммоси

Ҳар бир шоир ижодининг аҳамияти унинг миллат ва жаҳон миқёсидаги ижтимоий ва бадиий тафаккур ривожига қўшган ҳиссаси билан белгиланади. Буюк шоирнинг буюклиги унинг ижодини жаҳон контекстида (унинг оламшумул аҳамияти нуқтаи назаридан) ўрганиш орқали тайинланади. Алишер Навоий — IX-XVI асрларда Шарқ уйғониш (Ренессанс) даври даҳоларидан бири. У ижоди қадимги Греция маданияти ҳамда Шарқ маданий алоқаларидан озиқланган кучли истеъдоддир. Форобий, Ибн Сино, Беруний, Исмоил Бухорий, Аҳмад Фарғоний, Бурҳониддин Марғиноний, Юсуф хос Ҳожиб, Аҳмад Яссавий, Маҳмуд Қошғарий, Улуғбек номлари билан алоқадор бўлган буюк адабий-маданий, маънавий-илмий кўтарилишнинг заҳматкаш вориси.

Навоий, универсализм намояндаси, ўрта асрларнинг қомусий илмга эга бўлган, кўп қиррали фаолият вакилидир. У маданияти гуллаган, ривожланган феодализм даври кишиси, ўз замонининг пешқадам мутафаккиригина эмас, балки "улуғ амири", улкан давлат арбоби ҳам эди. Навоий "Мен хоҳлайманки" деган форсий шеърида ўз даврини ислоҳ қилиш керак деб билди. Бу ислоҳот инсон ва халқни улуғлашга суянар эди. У давлат тепасида тили ва дили бир бўлган, олий руҳли, аммо камтарин киши туриши лозим деб билди. Баҳоуддин Нақшбанднинг қўлинг ишда, дилинг худода бўлсин, деган ғоясини маъқуллади ва ўз ижодига шу тамойилни асос қилиб олди. У ўз асарларида мажозий ишқ кучайтирилган тасаввуфни танлади, кўз ёшисиз, ғам-аламсиз жамият бўлишини истади. Алишер Навоийнинг бу ижтимоий тафаккури унинг бадиий тафаккурига пойдевор эди. Шу сабабли у ўз ижодида романтизм билан реализмни пайванд қилди. Навоий реализмини унинг фалсафий қараши бўлган тасаввуфнинг ҳаётга яқинлиги тайинлади. У бадиий, тарихий, илмий, фалсафий, адабий-танқидий асарлари жиҳатидан мислсиз, бу унинг жаҳон адабиёти олтин жамғармасига қўшган бебаҳо даҳодир. Ўзбек адабиётида эпос етишмасди. Навоий бир ўзи бу катта вазифани бажарди, шунинг учун ҳам у даҳодир. Навоий ўзбек адабиёти ва ўзбек адабий тили асосчиси. У туркийда жаҳоншумул адабиёт яратди. Унинг марказида чуқур гуманизм туради ва Оврупо, жаҳон халқлари адабиёти гуманизми билан боғлангандир.

Мирза Ҳайдар "Тарихи Рашидий" асарида Навоий ҳақида "ундан аввал ва ундан кейин ҳеч ким туркий тилда шеърни ундан кўпроқ ва ундан юксакроқ айтмаган" дейди. Замондоши Хондамир Навоий тўғрисида бундай деган: "Хитой ва Хўтан мамлакатларининг чегараларидан бошлаб, то Рум ва Ғарб мамлакатларининг охиригача шоҳ ва гадо, ёш ва қари оғзида ул ҳазратнинг гўзал назмлари мазкур ва бутун халқ оммаси ва айрим табақаларнинг кўнгил саҳифаларида ва қалб лавҳларида муборак шеърлари нақшлангандир". Навоий жаҳон кишиси, унинг ижоди жаҳонгирликка лойиқ, ўзбек адабиётининг энг юқори чўққисидир. Чунки у ўз даврининг комил инсон дастурини яратди, унингча, инсон мисоли йўқ мавжудотдир.

Алишер Навоийни дунё миқёсида ўрганиш илгари бошланган. Манбаларда у Леонардо да Винчи, Данте, Жордано Брунолар билан қиёсланган. Эндиги вазифа Алишер Навоий ижодини дунё миқёсида ўрганишни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдир. Миллат ўз буюк шоирини ер юзидаги шоирларга қиёсан қарайди. Ҳар қандай миллий шоирнинг, шу жумладан, Навоийнинг ҳам, миллий ўзига хослиги жаҳон адабиёти равнақига улуш бўлиб қўшилади.

Манбалардан маълум бўляптики, Христофор Табризий Италияда XVI асрда Навоий ҳақида асар ёзган. Навоийшунослик хорижда XVIII-XIX асрларда анча жонланган. Парижда 1841 йили босилган "Шарқий турк адабиёти хрестоматияси"да Навоийнинг "Муҳокамат ул-луғатайн", "Тарихи мулуки ажам" асарлари матни келтирилган. М.Никитский "Амир Низомиддин Алишер, унинг адабий ва давлат арбоби сифатидаги фаолиятининг аҳамияти" деган магистрлик диссертациясини ҳимоя қилган. Француз олими М.Белин 1861 йили "Осиё" журналида "Амир Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида" монографик асарини бостирди. У 1861 йили Парижда Навоийнинг "Мажолис ун-нафоис" асари таржимасини чоп эттирган. Рус тилида 1926 йили "Мир Алишер" номли илмий тўплам босилди. 1940 йили А.Семёнов "Мир Алишер Навоий" мақоласини ёзди. Академик В.Бартольд "Мир Алишер ва сиёсий ҳаёт" асарини яратди. 1946 йили "Алишер Навоий" тўплами юзага келди. 1966 йили Венгрияда "Фарҳод ва Ширин" шу халқ тилида босилди. Бу достон грузин ва тожик, инглиз тилларига ҳам таржима қилинган. Христофор Табризий, М.Никитский, М.Белин ва В.Бартольдларнинг Навоий ҳақидаги бу асарлари ҳанузгача ўзбек тилига таржима қилинмаганлиги таажжубланарлидир.

Ўзимизда беш жилдлик "Ўзбек адабиёти тарихи"нинг иккинчи жилди Навоийга бағишланди. Иззат Султон 1969 йили "Навоийнинг қалб дафтари" монографиясини эълон қилди. Ойбек, Мақсуд Шайхзодаларнинг Навоий ҳақидаги тадқиқотлари кўпчиликка манзур. "Навоий асарлари луғати", "Алишер Навоий асарлари тилининг изоҳли луғати", "Хамса"нинг насрий баёни юзага келди. С.Ғаниева Навоий дастхатини топди. Навоий қомуси ёзилди (ҳали босилмаган). Навоийнинг 10 жилдлик асарлари рус тилига таржима этилди. Ҳозирги кунда академик Н.Конраднинг "Ўрта Шарқ Уйғониши ва Алишер Навоий", академик В.Жирмунскийнинг "Алишер Навоий ва Шарқ адабиётида Ренессанс муаммоси", Ғ.Каримовнинг "Рус шарқшунослигида Навоий ижоди масалалари", Ҳамид Сулаймоннинг "Навоий асарларининг манбалари ва нашри ҳақида" каби кучли, савияли мақолалар кам ёзилмоқда.

1960 йили Москвада университет ва пединститутлар учун "Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари адабиётлари тарихи" тайёрланди. Бу дарсликнинг Х.Г.Кўрўғли томонидан ёзилган туркман адабиёти қисмида очиқдан-очиқ Навоий "Низомийнинг тақлидчиси" дейилган. Кўрўғли бу фикрини ўзининг "Ўзбек адабиёти" китобида ҳам такрорлаган, бир ўринда тақлидчи деса, бошқа ўринда "жавоб ёзди", дейди. Бунга 40 йил вақт ўтиб, бирон киши лом-мим демади. Навоий ёзган "Хамса" тақлид эмас, балки татаббудир (бировнинг "изидан бориш"дир). Татаббу алоҳида ва мустақил адабий жанрдир, йирик шоирларнинг ўзаро, ким ўзарга асосланган адабий мусобақасидир.

Академик В.Абдуллаев татаббунинг бошқа номи бўлган "Назира" ҳақида гапириб, уни учга ажратади: назира — тақлид, назира — жавоб, назираи беназир. У "Навоий ва назира" мақоласида Навоий "Хамса"сини назиранинг учинчи турига киритган. Э.Шодиев ва С.Эркиновларча, Навоий "Хамса"си жавоб тариқасида ёзилган. Кўриниб турибдики, фикрлар ўзимизда ҳам турличадир.

Абдураҳмон Жомий "Баҳористон" асарида форсийда Низомий, туркийда Навоий "Хамса"си юксак ва машҳур деб айтган эди. Иззат Султон бир мақоласида "Хамса"ни "жаҳон адабиётининг нодир обидаси" деган. "Хамса"ни беш хазина деб аташлари бежиз эмас. Аммо ҳанузгача татаббуни фақат мусулмон Шарқи материаллари асосидагина эмас, балки жаҳон адабиёти материаллари асосида ҳам, унинг тарихи ва поэтикасини илмий жиҳатдан махсус, кенг, қиёсий, чуқур ва атрофлича далиллаб берилмади. Шунинг учун Кўрўғлининг фикрига ўхшаш асоссиз қарашлар келиб чиқмоқда. Бунга жаҳон шарқшунослари ва ўзбек навоийшунослари узил-кесил илмий жавоб берадиган вақт аллақачон келган.

Эргашиш (татаббу, назира) мустақил ва оригинал бадиий жанрдир, аммо баъзилар айтганидек, таржима эмас. У шаклан хилма-хилдир.

Мамлакатлар ўзаро алоқада яшайди. Бир-биридан ўрганади, ният-мақсадларида умумийликлар кўпаяди. Айниқса, дини бир хил ёки ҳудуди қўшни мамлакатларда бу хусусият янада кучаяди. Бу умумийлик тасвирда ўзаро яқинликни ҳосил қилиши мумкин. Дунё халқлари ўртасида ижтимоий, маданий, сиёсий, маънавий ва иқтисодий алоқаларнинг кучайиши уларнинг адабиётлари ўртасидаги алоқаларнинг кучайишига олиб келади. Дунё халқлари адабиётларини тадқиқ этишда ҳам халқаро ҳамкорлик зарур бўлади, бу табиийдир.

Миллий ҳаёт ҳаққоний, тўла ўлмас, бетакрор қаҳрамонлар характери орқали юксак бадиий акс этган реалистик асаргина умуминсоний бўлади. Ва дунё учун намунага айланади. Чунки инсонийлик умумийликдир ва у шу орқали умумбашарий бўлиб қолади.

Татаббу жанрининг жаҳон адабиётидаги ўрнини, унинг тарихи ва назариясини дунёнинг машҳур адабиётшунос, шарқшунос ва туркшунослари иштирокида ёзилса, яхшироқ бўларди.

Даҳо ёзувчи ҳеч қачон фақат ўз халқи бойлиги бўлиб қололмайди. Навоийни дунё миқёсида ўрганиш ва ундан жаҳон халқларининг маънавий наф ва эстетик завқ олиши учун шароит яратиш даркор бўлиб турибди. Контекст нутқ ёки асар ёки ижоднинг тугал фикр англатувчи асосий парчасидир. Жаҳон контекстида ўрганиш жаҳон сатҳига солиштириб, асл моҳиятни теранроқ англашдир. Бироқ зўр, бадиий юксак асар, у асар оламшумул бўлса, фақат миллий қобиқда, маҳаллий мезон ва андозалар билан ўрганиш ва баҳолашда ўзининг ҳақиқий аҳамиятини тўла топа олмаслиги мумкин. Унинг чин ва асл моҳияти ҳам умуминсонийлик асосидагина, жаҳон контекстидагина, жаҳон нуқтаи назаридангина, қиёсан мукаммал, тўла англашилади, шундагина унинг кўз илғамас қирралари кўринади. Шунда Навоий ижодигина эмас, балки навоийшунослик ҳам жаҳон миқёсида янгидан иш кўради.

Келгусида Навоийни жаҳон контекстида кенгроқ ўрганишга ўтиш уфқлари қандай? Аввало, Навоийшунослик тарихини ёзиш, унинг ютуқлари ва камчиликларини аниқлаш керак. Навоийшунослар гуруҳи инглиз, немис, француз, япон, хитой, ҳинд ва бошқа тилларни биладиган истеъдодли кишилар билан тўлдирилиши лозим. Қолаверса, бизда чет эл адабиёти ўрта ва олий мактабларда пухта ўргатилади. "Антик адабиёт тарихи" фани қадимги юнон ва рим адабиётидан сабоқ беради. Жаҳондаги катта мамлакатларнинг ўрта ва олий мактабларида ўзбек адабиётини, ақалли бизнинг буюк Алишер Навоийимизни ўрганишадими? ЮНЕСКОда Навоий ижодига бағишланган, илмий конференция ўтказишга эришиш керак, деб ўйлаймиз. Унда ўз навоийшуносларимиз билан бирга жаҳоннинг машҳур туркшунос ва шарқшунослари иштирокини таъминлаш муҳимдир. Берлинда Навоийга бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Лондон, Париж, Токио, Нью-Йорк, Деҳли, Теҳрон каби шаҳарларда ҳам навоийхонлик кечалари ўтказилса яхши бўлар эди. Бир йилда бир жойда бундай кечани ўтказишнинг ўзи ҳам катта воқеа бўлиб қолади. Албатта, бундай кечаларнинг ҳар бири йил бўйи жиддий тайёрланишни талаб қилади. Чет тилида Навоийнинг энг ками битта асарини, бирон рисолани бостириш муҳим, бу соҳада элчихоналардан фойдаланиш керак. "Навоий қомуси"ни келгусида ўзбек тилидагина эмас, балки араб, форс, ҳинд, япон, немис, инглиз, француз тилларида ҳам босиб чиқариш ўзбек халқи учун ширин орзу бўла олади. Бу юмушларнинг бажарилишини бирон ташкилотга юклаб қўйиш билан бирга, у билан жиддий шуғулланилса, тегишли ташкилотлар томонидан назорат остига олинса, муайян яхши натижаларга эришиш мумкин.

XXI аср буюк ўзбек шоири Алишер Навоийнинг жаҳон мамлакатлари бўйлаб юриш даври, уларни қалам билан забт этиш асри бўлади. Шунда Навоий ўз халқини жаҳон халқларига, дунё ҳамжамиятига янада кўпроқ яқинлаштиради. Шунда ўзбек миллий бадиий тафаккури яна бир оламшумул зафарга эришади. Ўзбекистон ўзининг жаҳон тараққиёти тиргакларидан, ўзининг дунё маданияти равнақи марказларидан бири эканлигини намойиш этади.

Уммат ТЎЙЧИЕВ,
филология фанлари доктори.

Чаққон Гонсалес туфайли...

Швейцариянинг «Swiss International Airlines» авиакомпаниясига қарашли самолёт Цюрихда сичқон туфайли бир кеча-кундуздан зиёд ушлаб

қолинди. Чаққон Гонсалес исмли мексикалик сичқонча Бостондан Цюрихга олиб келинаётганда махсус уйчадан чиқиб кетган. У Швейцария лабораторияларидан бирига келтирилаётган эди. Компания раҳбарияти Гонсалес самолётдаги симларни ғажиб ташлашидан хавотирланиб кемирувчини излашган. Лекин авиакомпания ходимининг айтишича, ҳамма ҳаракатлар беҳуда кетди.

Башоратчи суғур

АҚШнинг Панксатони шаҳрида кўплаб томошабин ва журналистлар олдида об-ҳавони башорат қилувчи Фил исмли суғур ўз соясини

ни кўрди. Бу билан у яна қиш камида олти ҳафта давом этишини билдирди. Ушбу одат 1887 йилдан буён 2 февраль куни ўтказилади, деб хабар беради «Лента ру». Агар суғур ўз соясини кўрмаганда, америкаликлар баҳор эрта келишига умид боғлашлари мумкин эди.

26 соат навбат кутиб

Англиялик профессор 92 кун ичида 2000 марта навбатда турди.

Профессор Дэвид Стюарт-Дэвид навбатда туриш ва улардан олинган маълумотларни ишлаб чиқиш учун тўрт

йил сарф қилди. Олимнинг хулосасига кўра, англияликлар навбатда туришни ёқтиришмас экан. Бу эса бошланғич фикрга мутлақо зид бўлиб чиқди.

«Мен вокзал, аэропорт, супермаркет ва бошқа жойларда навбатда туриб, одамларнинг тоқатини ўрганиб чиқдим. Бир марта паспорт столида 26 соат навбатда турдим» — деб ёзади профессор.

Унинг тадқиқотларидан олинган хулосага кўра, навбатда туриш об-ҳаво ва одамларнинг қайси тоифага мансублигига боғлиқ. Тажрибада аниқланишича, англияликларнинг кўпчилиги ўртача тўрт дақиқа навбатда туришга чидай олишаркан, ундан кейин юраги сиқилиб, навбатни тарк эта бошлашади.

С. ДОНИЁРОВ
тайёрлади.

Спорт

Бир ҳафтада икки мусобақа

2-8 февраль кунлари Фарғонада бокс бўйича Ўзбекистон биринчилиги бўлиб ўтади. Фарғона вилояти бокс федерациясидан олинган маълумотларга кўра, рингга 1985-86 йилларда туғилган ёшлар чиқади. 200 га яқин чарм қўлқопчилар 12 вазн тоифасида баҳс олиб борадилар.

Айнан шу кунларда катта ёшдаги боксчиларимиз ҳам Санкт-Петербург шаҳрида ташкил этиладиган халқаро турнирда иштирок этишади. Ушбу мусобақада мураббийлар терма жамоага жалб қилинган янги номзодларни синовдан ўтказишни режалаштирган. Бу Россиядаги баҳсларга жўнаб кетган таркибдан ҳам кўриниб турибди. Ўтган йили Кубада бўлиб ўтган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати ғолиби Баҳодир Султонов (54 кг.), 91 кг.дан ортиқ вазнда бронза медални қўлга киритган Жасур Матчонов каби иқтидор эгалари Санкт- Петербург рингида юртимиз шарафини ҳимоя қилишади.

Дилмурод ПАРПИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ЮНУСОБОД УНИВЕРСАЛ БОЗОРИ» ОАЖ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

2002 йил якунлари бўйича ўтказиладиган навбатдаги умумий мажлис Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани ҳокимлиги мажлислар залида 2003 йил 4 март куни соат 15.00да бўлиб ўтади. Акциядорлар шу куни соат 14.00да ҳокимлик биносида рўйхатга олинадилар.

КУН ТАРТИБИ:
1. «Юнусобод универсал бозори» ОАЖнинг 2002 йил якуни бўйича иш фаолияти юзасидан жамият бошқарув раисининг ҳисоботи.
2. Жамиятнинг 2002 йил якуни бўйича молиявий ва хўжалик фаолияти юзасидан аудиторлик хулосасини тасдиқлаш.
3. Жамиятнинг 2002 йил якуни бўйича молиявий ва хўжалик фаолияти юзасидан тафтиш комиссиясининг ҳисоботини тасдиқлаш.
4. Жамиятнинг 2002 йил молиявий хўжалик ҳисоботи якуни бўйича жамият балансини тасдиқлаш.
5. Жамиятнинг 2002 йил молиявий-хўжалик ҳисоботи якуни бўйича даромадларни тақсимлаш ва дивидендлар микдори ҳамда уни бериш тартибини тасдиқлаш.
6. Жамиятнинг 2003 йилга мўлжалланган даромадлар ва харажатлар сметасини тасдиқлаш.
7. Жамиятнинг 2003 йил фаолияти учун жамият аудиторини тасдиқлаш.
8. Жамиятнинг кузатув кенгаши таркибига ўзгартириш киритиш ҳақида.
9. Жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига ўзгартириш киритиш ҳақида.

Актив		Пассив	
Асосий воситалар	1437347,9	Устав капитали	67000,0
Капитал қўйилмалар	10882,6	Қўйилган капитал	3082,0
Ишлаб чиқариш заҳиралари	5188,3	Резерв капитали	17536,8
Товарлар	15099,7	Тақсимланмаган фойда	47844,2
Пул маблағи	28341,6	Мақсадли тушумлар ва фойдалар	1376748,3
Дебиторлар	46744,4	Қисқа муддатли қарзлар	—
		Кредиторлар	31393,2
		ЖАМИ:	1543604,5
ЖАМИ:	1543604,5	Соф фойда	80152,5

Ушбу жойда Сизнинг рекламангиз бўлиши мумкин эди! «Халқ сўзи»даги Реклама — бизнесингизни қўллаб-қувватлайди!
Сизни қуйидаги манзилда кутамиз: Тошкент ш., Матбуотчилар к., 32-уй, 2-қават, 242-хона. Тел.: 136-09-25, 132-10-63.

"ASIAN COMMUNICATION TRANSPORT INVEST COMPANY" ҚК
РАДИОСТАНЦИЯЛАР, РАДИО АСБОБ-УСКУНАЛАРИ ВА МИНИ-АТСЛАРНИ
Тошкентдаги омбордан ва "буюртма бўйича"
ЕТКАЗИБ БЕРАМИЗ, ЙИҒАМИЗ ва СОЗЛАЙМИЗ.

Лиц. АА 0000083
Тел.: (998-712) 53-02-76. Факс: (998-712) 53-31-76.
E-mail: kvant@fps.uz

Барча хўжалик юритувчи субъектлар ва якка тартибдаги тадбиркорлар диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИНИ БОШҚАРИШ ВА ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

Ўзбекистон Республикасининг «Лицензиялаш тўғрисида»ги ва «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Қонунларига асосан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 июндаги «Алоҳида фаолият турларини лицензиялаш тўғрисида»ги қарори билан баҳоловчи фаолият турларини лицензиялаш органи деб белгиланган. Ҳозирги кунда қўмита ҳузурида тузилган махсус ишчи гуруҳи томонидан республика ҳудудида баҳоловчи сифатида фаолият кўрсатиб келаётган барча хўжалик юритувчи субъектлар ва якка тартибдаги хусусий тадбиркорларни аниқлаш, улар фаолиятини лицензиялаш, мутахассисларини аттестациядан ўтказишга тайёргарлик кўриш ишлари олиб борилмоқда.

Юқоридагиларга асосан Давлат мулки қўмитаси баҳоловчи сифатида фаолият кўрсатиб келаётган барча хўжалик юритувчи субъектлар ва якка тартибдаги хусусий тадбиркорларни амалга оширилаётган фаолияти тўғрисида қўмита ҳузуридаги хусусийлаштиришга кўмаклашувчи гуруҳга тегишли маълумот тақдим этишини сўрайди.

Маълумот учун телефонлар: 139-21-58, 139-28-87.
Манзил: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 55-уй.
Масъул ходим: Исломов Одилжон.

"TEZINTOM" ЎЗБЕКИСТОН-ГЕРМАНИЯ ҚК
ЎЗ ХАРИДОРЛАРИГА ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ҚУРИЛИШ АНЖОМЛАРИНИНГ ЎТА ЗАМОНАВИЙ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

ТУРЛИ РАНГДАГИ ЎТА ЗАМОНАВИЙ ТОМ ЁПКИЧ АНЖОМЛАРИДАН ИБОРАТ БЎЛМИШ ТОМЛАР ТЎЛИҚ КОМПЛЕКТЛАРИНИ ТОПШИРИШ
- Варақсимон ва доналик металлочерепицалар
- Майда тароқли уч хил турдаги профнастил (профил баландлиги 19 мм)
- Кўп турдаги аксессуарлар (том пардози элементлари). Металлочерепица ва профнастил узунлиги 0,95 дан 12 метргача. 1 квадрат метр маҳсулотнинг вазни 4,5 кг. Том анжомларини барчаси Ғарб ускуналарида чет эл хом ашёсидан тайёрланади.

ДЕВОР ВА ОСМА ШИФТ ДЕКОРАТИВ ПАНЕЛЛАРИ, ЎРНАТТИЧ ЭЛЕМЕНТЛАРИ БИЛАН БИРГАЛИКДА
Турли рангдаги полимер қопламалик, қалинлиги 0,5 ммлик пўлатдан ясалган.

ТУРЛИ РАНГДАГИ ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛАРИ БИЛАН БЕЗАК БЕРИШ
"МЕЕН" (Германия), фирмаси технологияси асосида агрессив муҳитта метал ва электр ўтказувчи пластмасса маҳсулотларига.

ГЕРМАНИЯНИНГ "НЕВО" ФИРМАСИ УСКУНАСИДА ТАЙЁРЛАНГАН ЮКСАК БАДИИЙ САВИЯДАГИ НОЁБ МЕТАЛЛ МАҲСУЛОТЛАРИ
Жимжимадор панжаралар, суянчиқлар, ғаройиб дарвозалар, қандиллар ва бошқа гўзал буюмлар.

Манзил: Тошкент ш., Муҳитдинов к., 1(ТОЭМЗ-1). Мўлжал: "Буюк Ипак йўли" м. ст.
"ТЕЗИНТОМ" қўшма корхонаси маҳсулотларининг нархлари сезиларли камайтирилган
Тел.: (998-71) 162-42-47, 162-78-59, 162-42-74. Факс 162-41-05. E-mail: tezintom@globalnet.uz

ЗАВОДНИНГ РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТЕРИ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН
БЕНЗИН ҚУЙИШ КОЛОНКАЛАРИ (НАРА 4216, 2816) ва ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРНИ таклиф этади.
НАРА ТМ
Завод мутахассислари томонидан ўрнатиб ва созлаб берилади.
Тўлов шакли турлича.
Телефонлар: 144-28-44, 144-28-04, факс: 144-28-28

Тошкент давлат юридик институти қошидаги академик лицей жамоаси лицейнинг ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари Гўзал Аҳмедовага отаси
Ҳасанхўжа ХОНКЕЛДИЕВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика акциядорлик тижорат банки «Ғаллабанк» жамоаси банкнинг Амалиётлар бошқармаси бошлиғи ўринбосари Шамсиддин Ибратовга акаси
УСТЕМИР аканинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади ваа ҳамдардлик билдиради.

Фарғона вилояти «Бағдод» телевидениеси ижодий жамоаси Жиззах вилояти прокурори Равшан Муҳиддиновга падари бузруквори
Абдулатиф ота МУҲИДДИНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И. Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 169. 35313 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Акбар БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
т -Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — С. Дониёров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди — 21.00 1 2 3 4 5 6